

Direktor Gregor Klančnik

Sedem proti tri

Za nami so že vsa preddela za končno konstituiranje Združenega podjetja slovenske železarne. Po skrbnih pripravah je bil 15. septembra uspešno izveden referendum, 26. septembra je naš delavski svet ugotovil pravilnost izvedenega referenduma in odobril končni predlog ustanovitvene pogodbe, 30. septembra t. l. pa je že bila svečano podpisana pogodba o ustanovitvi tega novega skupnega podjetja. Ostalo je še imenovanje oziroma volitve članov poslovnega odbora in članov delavskega sveta združenega podjetja.

Izid referenduma v vseh treh železarnah je bil pri tem osrednja odločitev, ki je odprla vrata za osnovanje nove proizvodno tvorne organizacije, ki bo povezala celotno slovensko jeklarstvo v največje in najmočnejše združeno podjetje na Slovenskem. Izredno visoka udeležba na referendumu je pokazala, da so zaposleni v njem videli življenjsko važno odločanje, visoko število oddanih glasov za integracijo pa je odkrilo razpoloženje in zaupanje večine v podjetniško povezavo naše železarne z železarnama Jesenice in Štore.

Referendum je pokazal naslednje:

ŽELEZARNA JESENICE:

— število zaposlenih	6082
— udeležba	5682 ali 93,42 %
— za integracijo	4920 ali 80,89 %

ŽELEZARNA RAVNE:

— število zaposlenih	3454
— udeležba	3302 ali 95,60 %
— za integracijo	2368 ali 68,59 %

ŽELEZARNA ŠTORE:

— število zaposlenih	2247
— udeležba	2213 ali 98,48 %
— za integracijo	1989 ali 88,92 %

IZ VSEBINE

Konstituiranje združenega podjetja — Čestitke k uspelemu referendumu — Sestanek v Štoreh — Zasedanja delavskega sveta — Naše razstave na sejnih — Mala obletnica — Sklepi upravnega odbora — Teden boja proti TBC — Strokovna posvetovanja in raziskave — Kulturna kronika — Sportne vesti

Iz teh rezultatov se vidi, da se je od vseh 11.783 v železarnah na dan 15. septembra zaposlenih za integracijo izreklo 9277 ali 78,73 %. S predpostavko, da bi tudi odsotni glasovali v enakem razmerju, pomeni, da je prek štiri petine delavcev za ustanovitev združenega podjetja slovenskih železarn.

Razumljivo je, da je odstotek tistih, ki še nimajo zaupanja v novo nastajajoče

združeno podjetje v posameznih železarnah različen. Odstotek je predvsem odraz sedanjega ekonomskega stanja v tovarni; kjer so bliže konsolidaciji poslovanja, je samozavest večja kot tam, kjer so zaradi zapoznelega investiranja ali modernizacije obratov bolj oddaljeni od dohodkovne sanacije in lastne kreditne sposobnosti. Ponosni smo lahko zato na rezultat, ki smo ga na Ravnah dosegli.

Direktor gospodarsko računskega sektorja tov. Orožen je v svoji izjavi, objavljeni v septembrski številki Informativnega fu-

(Nadaljevanje na 3. str.)

Kako smo glasovali

Potem ko je delavski svet naše železarne sprejel sklep, da se razpiše referendum o predlogu ustanovitve združenega podjetja slovenske železarne, smo zaposleni na referendumu 15. septembra letos odločali o tem predlogu. Priprave za referendum so bile v naši železarni precej intenzivne, zato tudi rezultat ni izostal.

Komisija, ki jo je določil delavski svet podjetja za izvedbo referenduma, je odločila, da bodo glasovalna mesta v vseh obratih. V obratih, kjer je večje število zaposlenih, pa je bilo določenih celo po več glasovalnih mest. Čeprav je bilo gla-

sovanje določeno za 15. september, je morala komisija v obratih, kjer se redno dela v treh izmenah, dovoliti, da so bila glasovalna mesta odprta že v soboto, 13. septembra 1969, popoldne, na nekaterih glasovalnih mestih pa celo ponoči. To je bilo potrebno zaradi tega, da so lahko glasovali tudi tisti zaposleni, ki so po rednem razporedu na dan, ki je bil določen za glasovanje, prišli na delo šele zvečer ob 22. uri.

Na dan glasovanja je bilo v naši železarni vključno z zaposlenimi v počitniškem domu v Portorožu 3454 zaposlenih,

Tako so glasovali naši kovači

ki so vsi imeli pravico glasovati. O predlogu je glasovalo 3302 zaposlena ali 95,60 odstotka. Glasovanja se iz različnih vzrokov ni udeležilo 152, kar predstavlja 4,40 odstotka zaposlenih. Od skupnega števila tistih, ki so glasovali, jih je 2368 ali 71,71 odstotka glasovalo za to, da pristopi naša železarna v združeno podjetje, 842 ali 25,50 odstotka jih je glasovalo proti, 92 glasovalnih listkov ali 2,79 odstotka pa je bilo neveljavnih. Izid referenduma je račun na število zaposlenih, ki so glasovali,

kot to določa 33. člen statuta naše železarne. Če rezultat referenduma primerjamo na skupno število zaposlenih, potem se je 68,59 odstotka vseh zaposlenih odločilo za predlog ustanovitve združenega podjetja, 28,62 odstotka zaposlenih je glasovalo proti, 2,79 odstotka glasovalnih listkov pa je bilo neveljavnih.

Zaradi primerjave, kako so po posameznih obratih glasovali, navajamo nekaj osnovnih podatkov. Izidi glasovanja so bili naslednji:

Obrat	Zap. št.	Glasov.	%	G l a s o v a l o			
				za	%	proti	%
Topilnica I	171	167	97	142	85,03	24	14,37
Topilnica II	105	100	95,24	83	83	14	14
Livarna	475	458	69,58	336	71,06	108	25,36
Kladivarna	232	219	94,49	172	78,54	40	18,26
Valjarna	313	301	96,17	213	70,76	72	23,92
Kalilnica	70	67	95,71	53	79,11	13	19,40
Mehanična	651	612	93,39	406	68,19	187	28,96
Vzmetarna	109	106	97,25	61	57,55	39	36,79
Jeklovlek	64	63	98,44	44	69,84	18	28,57
Strojni remont	240	229	95,42	136	59,39	87	37,99
Elektro remont	143	139	97,29	112	80,58	25	17,98
Gradbeni remont	66	65	98,48	31	47,69	31	47,69
Promet	104	101	97,12	77	76,24	23	22,77
Energetski obrat	101	92	91,09	64	69,57	28	30,43
Uprava	376	356	94,61	262	73,45	84	23,57
TKR	225	218	96,89	167	76,60	49	22,48
Portorož	9	9	100	9	100	—	—

Pri podatkih o izidu glasovanja je treba povedati, da so razlike med številom tistih, ki so glasovali za ali proti, in številom vseh, ki so glasovali, kot tudi razlika

med odstotkom udeležbe neveljavnih glasovalnih listkov, ki se v rezultatu za ali proti ne upoštevajo. -et

pričani, da bodo v redu zastopali našo železarno v najvišjem samoupravnem organu združenega podjetja.

-et

ČESTITKE K USPELEMU REFERENDUMU

Železarna Štore

Za dosežene rezultate na referendumu 15. septembra 1969 vam iskreno čestitamo. Pozitivni rezultati te odločitve so ponovno potrdili medsebojno zaupanje v sedanjem in bodočem delu.

»15. IX. 1969« je prelomnica starih proizvodnih in gospodarskih odnosov med slovenskimi železarji, hkrati pa obveza za doseganje boljših produktivnejših in racionalnejših poslovnih rezultatov združenega dela.

Hvala za dosedanje in bodoče skupno sodelovanje v proizvodni tvornosti.

Srečno!

Predsednik sindikata:

Franc Ocvirk

Predsednik DS:

Franc Starlekar

Glavni direktor:

Tugomer Voga

Predsednik upravnega odbora

Združenja jugoslovanskih železarn

Najsrdičneje vam čestitam na velikom uspehu.

Postupili ste mudro i dobro kako za vašo preduzeća tako i za našo metalurgijo.

Dr. Miodrag Čeperković

Izvršni svet skupščine SRS

Tovarišu

Gregorju KLANČNIKU,

DIREKTORJU ŽELEZARNE Ravne

Referendum je v slovenskih železarnah odločil, da bodo v bodoče vsa tri podjetja: Železarna Jesenice, Železarna Ravne in Železarna Štore usklajeno nastopala in skupno programirala svoj razvoj.

Sedaj ni možno oceniti dolgoročnega pomena in učinka tega koraka. Eno pa je gotovo, k dosedanjim prelomnicam v razvoju slovenskega železarstva se je kot pomembna priključila tudi ta. Izdelana zasnova usklajenih akcij in izkazana pripravljenost z zastavljenim kurzom nadaljevati, opravičujeta oceno, da bo formiranje združenega podjetja slovenskih železarn v zgodovini veljalo kot prelomnica.

Vsem zavestnim silam v vaši gospodarski organizaciji gre dolžno priznanje, da je bila združitev dosežena, prevzimate pa tudi obvezo in dolžnost, da z začetim nadaljujete in intencije združitve v svojem in občem interesu realizirate.

Tebi, tovariš Gregor Klančnik, pa gre kot predsedniku koordinacijskega odbora za pravo integracije še posebno priznanje za doseženi splošni in osebni uspeh.

Ing. Ivan Zupan,

Dediščina

Pisatelj »Okroglih povesti« Balzac je ljubil dobre življenja. Zato je tudi bil v večnih denarnih stiskah. Ko je umrl njegov stric, star skopuh, je Balzacu pripadla kar lepa dediščina. To novico je takoj sporočil prijatelju:

»Včeraj ob peti ura sva moj stric in jaz stopila v boljše življenje.«

Konstituiranje združenega podjetja

Zdaj ko smo se v železarni odločili, da pristopimo k Združenemu podjetju slovenske železarne, zaposlene poleg drugega zanima tudi to, kdaj in kako se bosta konstituirala združeno podjetje in uprava tega podjetja. Podatki o morebitnih kandidatih, ki bi za zasedbo odgovornih delovnih mest na upravi združenega podjetja prišli v poštev, še niso znani. Zaenkrat je znan le postopek in predvideni čas konstituiranja podjetja.

S pogodbo o ustanovitvi združenega podjetja je določeno, da mora v. d. direktorja združenega podjetja v 15 dneh po podpisu pogodbe predložiti vpis akta o konstituiranju pri okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani. V 30 dneh po podpisu pogodbe pa morajo delavski sveti izvoliti člane DS združenega podjetja. Novo izvoljeni delavski svet se mora konstituirati v roku 15 dni po izvolitvi. Če upoštevamo, da so delavski sveti železarn na zasedanjih 26. septembra t. l. s potrditvijo pogodbe potrdili tudi imenovanje vršilca dolžnosti generalnega direktorja in da je bila pogodba končno podpisana 30. septembra 1969, potem moramo v naši železarni najpozneje do konca meseca oktobra izvoliti 8 naših predstavnikov v DS združenega podjetja in poleg direktorja podjetja predlagati še enega člana za poslojni odbor. DS združenega podjetja bi se moral na prvem zasedanju sestati najpozneje do 15. novembra. Poleg izvolitve predsednika in njegovega namestnika bo tedaj moral imenovati še 7-člansko komisijo za razpis in imenovanje direktorja

združenega podjetja in drugih vodilnih delavcev. Komisijo za razpis in imenovanje bodo po zdaj veljavnih predpisih sestavljali predstavniki vseh treh slovenskih železarn, izvršnega sveta SR Slovenije in občinske skupščine, na katere področju bo sedež združenega podjetja. V razpisu, ki ga bo opravila komisija, bo poleg pogojev za zasedbo delovnih mest določiti tudi čas za zbiranje prijav. Za razpis, zbiranje prijav in pripravo predlogov bo komisija verjetno potrebovala mesec dni, kar pomeni, da bo DS združenega podjetja šele v drugi polovici meseca decembra letos opravil imenovanje direktorja združenega podjetja in drugih vodilnih delavcev. Uprava združenega podjetja bo zato lahko z rednim delom pričela šele s 1. januarjem 1970. Vse delo v zvezi s pripravami in urejevanjem drugih zadev bo do tega časa opravljal v. d. generalnega direktorja, za katerega so delavski sveti slovenskih železarn imenovali direktorja naše železarne tovariša Gregorja Klančnika.

Člane DS združenega podjetja, ki bodo v tem organu zastopali našo železarno, bo izvolil delavski svet podjetja. Določeno je, da se bodo člani volili iz vrst članov delovne skupnosti, kar pomeni, da ni nujno, da so člani DS združenega podjetja istočasno tudi člani delavskega sveta naše železarne. Ne glede na tako odločitev pa bo o predlogu naših kandidatov treba spregovoriti med delovno skupnostjo z namenom, da bi dobili in izvolili res take člane, ki jim bomo v celoti zaupali in za katere smo pre-

Sedem proti tri

(Nadaljevanje s 1. str.)

žinarja, ugotovil, da na referendumu ne odločajo tisti, ki so iz gospodarskih razlogov za integracijo, niti tisti, ki so iz samoupravnih, lokalnih, zasebnih ali drugih pobud proti združevanju, temveč tisti, ki se sami težko opredelijo. Od osveščanja tega največjega dela zaposlenih je odvisen končni izid referendumu. Ta glavna proizvodnja mora iz tehtne utemeljitve spoznati, kje jim je zagotovljena večja varnost prosperitete tovarne, lastne zaposlitve in prihodnosti njenih družinskih članov. To nalogo so pri nas požrtvovalno, umirjeno in z močjo argumentov opravili organizatorji poslovanja in proizvodnje od članov kolegija do delovodij.

Potem ko so osrednji samoupravni organi in organi družbenopolitičnih organizacij ugotovili za našo železarno prednosti v ustanovitvi združenega podjetja in se neposredno vključili v akcijo, so strokovni delavci na ožjih in širših sestankih razlagali, kaj se želi z integracijo doseči. Ustanavljanje združenega podjetja je čisto podjetniško-poslovna zadeva, ki jo najlaže ocenjujejo tisti, ki poslovanje dnevno doživljajo. Tega smo se vsi od predstavnikov samoupravnih organov do družbenopolitičnih organizacij dobro zavedali, zato je glavna obrazložitev bila prepuščena vodstvenim delavcem, ki so jo tudi pohvalno izvedli.

Za nas sedaj ni več važno, kako je kdo glasoval. Tisti, ki so dali svoj glas za ali proti, so pomagali oblikovati naše mišljenje. 70 odstotkov izraža zaupanje, 30 odstotkov pa dvom o koristnosti povezave z Jesenicami in Štorami. Nezaupanje je torej sestavina našega mišljenja in z njo moramo računati. Premalo je le z zasnovanimi načrti in argumenti, da je integracija svetovni proces, dokazovati prednosti, v praksi dokazana korist je edina, v kateri bomo zmanjševali in na minimum skrčili naš dvom o prednosti ožjega poslovnega sodelovanja z ostalima slovenskima železarnama.

Dosežena združitev železarn je najpomembnejša integracijska tvorba na Slovenskem. V tem je razlog, da je bila naša odločitev s takim prijetnim presenečenjem, odobritvijo in čestitkami sprejeta. Ustanovitev Združenega podjetja slovenske železarne je vzor, ki ne bo pomenil le postavitev enega od trdnih stebrov, na katerem bo slonel krov slovenske gospodarske stavbe, ki bo dom prosperitete in izboljševanja življenjske ravni, temveč bo tudi spodbuda za razvoj integracijskega procesa in snovanje novih stebrov trdnega, med seboj povezanega gospodarstva.

Medtem ko smo se morali še pred kratkim boriti s kratkovidnimi pogledi, močno ukoreninjeno miselnostjo, ki je inficirala celo republiški vrh, da so nam železarne le breme, se je po 15. septembru izvršil preobrat, ki nakazuje, da bo skupnost prispevala svoje. Že v drugi polovici septembra je izvršni svet posredoval skupščini predlog za dodelitev 51 milijonov din kreditnih sredstev, ki bodo služila kot udeležba za rešitev zahteve pri KBHL na 229 milijonov kredita za trajna obratna sredstva. Sele

potem, ko bo združeno podjetje začelo delovati, bo prisotnost železarn pri oblikovanju gospodarskega življenja na Slovenskem popolna. To pa seveda ni osnovna prednost, največ bi jo naj dala izboljšana organizacija dela in višja tehnološka doseganost.

Menim, da daje pogodba dovolj manevrskega prostora za tako delovanje Združenega podjetja slovenske železarne, da se bo lahko dosegla taka specializacija proizvodnje, usklajeno investicijsko vlaganje, delitev fizičnega in umskega dela ter dosegel tak skupni nastop, ki bo prinesel koristi vsem organizacijam združenega dela.

Presodnost odločitve na referendumu bo morala biti poplačana z večjo prisotnostjo na tržišču in uspešnim razvojem podjetniške ustvarjalnosti. Prepričan sem, da nam ne bo žal truda, ki smo ga vložili.

Kot direktor železarne in vršilec dolžnosti generalnega direktorja združenega podjetja se vsem, ki ste na referendumu sodelovali, iskreno zahvaljujem. Prva zahvala gre tistim, ki ste s svojim deležem osveščali glavno delovno skupnost, dalje tistim, ki ste neposredno sodelovali na referendumu, in nato vsem, ki ste dali svoj glas in oblikovali sliko našega razpoloženja. Sedem proti tri naj ne bo končno razmerje, z uspešnim delom združenega podjetja naj bi se zaupanje krepilo.

TEHNIČNE IZBOLJŠAVE

Referent za orodja in armature v valjarni **Oto Pur** je izboljšal vpenjanje valjev pri struženju. Pri vpenjanju je uporabil visokotlačno oljno črpalko, s tem je odpravil rezanje valjev na koncih valjev. Prihranek, dosežen z izboljšavo, znaša 5000 din na leto.

Komisija za racionalizacije mu je dodelila enkratno nagrado 270 din.

Asistent čistilnice **Karel Polanc** in delovodja serijskega čiščenja **Anton Širnik** sta izboljšala tehnologijo litja za avtomobil-

ska pesta, ki jih izdeluje naše podjetje za podjetje Vozila — Gorica.

Stara tehnologija je bila izdelana tako, da so bili nalitki na vseh šestih krakih pesta in na sredini. Predlagatelj sta odstranila vseh šest nalitkov na krakih in pustila samo srednjega. Kvaliteta se s tem ni poslabšala, prihranki pa so naslednji:

— povečan izplen, prihranek modelnega peska, prihranek zračnih jeder, skrajšan čas formiranja in skrajšan čas čiščenja.

Letni prihranek, dosežen z izboljšavo, je računat na letni proizvodnji 2700 kosov in znaša 121.374,1 din. Od te vsote so že odšteti stroški za uvedbo izboljšave, ki znašajo 71,29 din.

Komisija jima je dodelila enkratno nagrado 3.384,05 din, ki si jo delita na polovico. Nagrado je potrdil tudi upravni odbor.

Inženir za proizvodnjo v topilnici **Vladimir Macur** je izdelal utež za izbijanje ingotov. Pri tej izboljšavi ni mogoče ugotoviti ekonomskega učinka, pač pa je novi način izbijanja ingotov pripomogel k varnejšemu delu v topilnici.

Utež je izdelana v obliki zvona in rob na obodu preprečuje, da bi morebitni odkrhneni delci leteli po zraku. Služba za HTV se je o napravi izrazila pohvalno.

Komisija mu je dodelila enkratno nagrado 500 din.

Topilci 40 t elektro obločne peči **Ivan Božič, Rudolf Lesičnik, Jože Kac** in **Franc Pečnik** so uvedli nov način krpanja sten peči.

Po starem so se stene peči krpale tako, da se je po izlivu šarže k steni položila pločevinasta obloga, nato se je v peč vsul vložek, nato pa je delavec, ki je stal na vložku, phal za pločevinasto oblogo dolomitno maso. Med krpanjem je peč mirovala.

Po novem se namesto od zgoraj, phe dolomitna masa s strani od vrat in tako lahko peč med krpanjem obratuje. Na ta način je mogoče krpiti samo stene v bližini vrat, ker pa ravno tu največ odgorevajo, je metoda zelo uspešna.

Prihranka se pri tej izboljšavi ne da ugotoviti, zato je komisija dodelila vsem

Vsa naša volišča so bila lepo urejena

Z zasedanja delavskega sveta

Delavski svet je na zasedanju meseca septembra najprej poslušal poročilo komisije o izvedbi referendumov o predlogu združitve slovenskih železarn, nato pa potrdil pogodbo o ustanovitvi združenega podjetja. Pri tem so bili prisotni seznanjeni, da sta delavska sveta na Jesenicah in v Štorah upoštevala vse naše spremeni- njevalne predloge pogodbe razen predloga, da naj število zaposlenih na upravi zdru- ženega podjetja ob ustanovitvi šteje do 20 ljudi. Ker ta predlog v drugih dveh že- lezarnah ni bil osvojen, ostane pri prvot- nem določilu, da uprava združenega pod- jetja ob konstituiranju šteje največ 10 članov.

Že ob razpravi o osnutku pogodbe in statuta bodočega združenega podjetja je bilo v naši železarni precej pripomb na naš registrirani poslovni predmet. Pripom- be so bile povsem utemeljene, zato se je predlagalo delavskemu svetu, da naj se pri okrožnem gospodarskem sodišču v ce- loti zbrše sedanji poslovni predmet in vpiše novi, ki dejansko vsebuje obseg na- še proizvodnje, storitev in poslovanja.

Ob obravnavi periodičnega obračuna za prvo polletje letošnjega leta se je delav- ski svet posebej zadržal na problematiki visokih zalog, predvsem nedokončane pro- izvodnje in polproizvodov kot tudi goto- vih izdelkov, ki se večajo delno zaradi ne- kurantnosti, zastarelosti in podobno. Te- daj je tudi odločil, da je ugotoviti količino nekurantnih zalog nedokončane proizvo- dnje in gotovih izdelkov in predlagati nji- hovo morebitno razvrednotenje. Komisija, ki je bila za izvršitev te naloge imenova- na, je delavskemu svetu posredovala pred- log, da naj se zaradi nekurantnosti in za- starelosti razvrednoti razne izdelke ma- teriala razreda 5 in 6 v skupnem znesku 594.875,82 din. Komisija pa je istočasno predlagala, da naj se naroči proizvodni operativi, da mora v bodoče sproti ugo- tavljanju morebitne nekurantne zaloge ne- dokončane proizvodnje in gotovih izdelkov in jih sproti predlagati za odpis. Tako naj

predlagateljem enkratno nagrado po 450 din.

Delovodja remontne delavnice v energet- skem obratu **Dušan Brankovič** je namestil filtre pred števci, veznimi regulatorji in gorilci v novi kotlarni. S tem je preprečil, da bi se na ozkih prehodih kopičile neči- stoča in kristalne tvorbe, ki nastanejo, ka- dar se preide z enega goriva na drugo (katran — mazut in obratno). Po uvedbi izboljšave se je še uvedlo ob menjavi go- riva izpiranje cevovodov z nafto, tako da pride ta izboljšava manj do izraza. Kri- stalne tvorbe sicer ne nastopajo več, zato pa ščitijo filtri ozke preseke pred nesna- go v gorivu.

Upoštevaajoč zastoje, ki so nastajali v kovačnici pred izboljšavo občasnega po- manjkanja pare, znaša letni prihranek 26.732,16 din.

Komisija mu je dodelila enkratno na- grado 958,50 din.

K. F.

bi imeli na zalogi samo dejansko uporab- ne količine, ne pa fiktivne vrednosti sred- stev. S tem bomo lahko dosegli, da se bo- do delno zmanjšale potrebe po obratnih sredstvih, nižji bodo stroški v obliki obre- stí in končno bo na razpolago več skla- diščnega prostora za kurantne zaloge na- ših izdelkov. V nadaljevanju razprave je delavski svet nato obravnaval rezultat kontinuiranega popisa materiala razreda 3. in 2. turnusa letošnjega leta.

Pri predlogu sprememb na poslovnem skladu je bil delavski svet seznanjen s predlogom komisije za osnovna sredstva o spremembah, ki naj bi se izvršile na osnovnih sredstvih naše železarne. Predlog je v glavnem vseboval stroje in strojne naprave, razno orodje in drug pribor, ki je bil poškodovan ali v celoti uničen ob požaru v lahki kovačnici, delno pa odpis in zamenjavo iz proizvodnje že izločenih iztrošenih osnovnih sredstev v mehanski obdelovalnici.

Gradnja enostanovanjskih vrstnih hiš v stanovanjskem naselju Dobja vas se v glavnem vrši na zemljišču, ki je bilo last pokojnega Ivana Hermana iz Dobje vasi. Pred pričetkom gradnje je bilo dogovor- jeno, da bo v zamenjavo dobil drugo zem- ljišče. Ker naša železarna zemljišča, ki bi ga lahko nudila v zamenjavo, nima, je bil s skupščino občine Ravne na Koroškem dosežen sporazum, da nam občina proti odškodnini odstopi zemljišče, ki ga bomo nudili v zamenjavo.

Delavski svet je nato razpravljajl še o zahtevi za odobritev bonifikacije in konč- no je moral odločiti o predlogu disciplin- ske komisije za izključitev iz naše žele- zarne. V zvezi s posameznimi predlogi, ki so bili obravnavani, je delavski svet spre- jel naslednje sk le p e :

— Delavski svet vzame na znanje in odobri poročilo komisije za izvedbo refe- renduma o njegovem izidu o predlogu združitve slovenskih železarn. Ob ugotov- itvi, da je za predlog združitve glasovalo 2368 zaposlenih ali 71,71 % vseh, ki so se glasovanja udeležili, delavski svet v smi- slu 36. člena statuta naše železarne ugo- tavlja, da je referendum uspel. Na podla- gi take ugotovitve se sklene, da naša že- lezarna pristopi v združeno podjetje slo- venske železarne, ki ga bodo ustanovile železarne na Jesenicah, Ravnah in v Što- rah.

— V predlaganem besedilu se potrdi pogodba o ustanovitvi združenega podjet- ja.

— Pri okrožnem gospodarskem sodišču v Mariboru se v celoti zbrše dosedanji poslovni predmet in vpiše nov poslovni predmet naše železarne, naveden v pred- logu.

— Odobri se razvrednotenje nekurant- nih zalog materiala razreda 5 in 6 v znes- ku 594.875,82 din. Razvrednoteni znesek se preknjiži v znesku 533.682,41 din v breme izrednim izdatkom, 30.616,36 din v breme zalog starega železa in 30.577,05 din v breme zalog betonskega železa.

Tehniškemu sektorju se nalaga, da v bodoče sproti, če ugotovi zaloge nekurant-

nega materiala razreda 5 in 6, posreduje delavskemu svetu predloge za razvredno- tenje in odpis.

— Potrdi se rezultat kontinuiranega po- pisa materiala 3 v 2. turnusu letošnjega leta in odobri, da se ugotovljeni viški v znesku 4505,64 din knjižijo v dobro izred- nim dohodkom in manjki v višini 1551,83 din v breme izrednim stroškom.

— Na predlog komisije za osnovna sred- stva se odobri prodaja oziroma če ta ne uspe, odpis v predlogu naštetih, že am- ortiziranih ter poškodovanih in iz proizvod- nje izločenih osnovnih sredstev.

Za ocenitev in prodajo osnovnih sred- stev za področje TPO se imenuje komisi- ja v sestavi: Koloman Vrečič, Peter Še- tina in Ernest Mežner.

V komisijo za ocenitev in prodajo iz proizvodnje izločenih in amortiziranih osnovnih sredstev mehanske obdelovalni- ce se imenujejo: Peter Šetina, Jože Šater in Ernest Mežner.

— Odobri se sklenitev pogodbe med na- šo železarno in skupščino občine Ravne na Koroškem o odplačilni oddaji stavbnega zemljišča v uporabo. Občina Ravne bo na- ši železarni za zamenjavo zemljišča, na katerem v Dobji vasi gradimo enostano- vanjske vrstne hiše, odstopila parcele št. 152/1 — njiva v izmeri 6603 m², št. 151/3 v izmeri 280 m², št. 152/3 v izmeri 4399 m², vse v vložni številki 5 k. o. Dobja vas.

Za odstopljeno zemljišče naša železarna plača občini Ravne na Koroškem po ce- nilnem zapisniku od 24. oktobra 1968 od- škodnino v znesku 56.400 din v roku ene- ga meseca po podpisu pogodbe.

— S tajnim glasovanjem je delavski svet z večino glasov odločil, da se zaradi ponavljajočih se kršitev delovnih dolžno- sti izključi iz naše železarne v čistilnici jeklene litine zaposleni Feliks Ledinek.

— Pod pogoji, ki jih je določil delavski svet na zasedanju 14. septembra 1969, se odobri prodaja tri- in polsobnega stanova- nja na Čečovju 41/a.

— Na predlog komercialnega sektorja se v smislu predpisov o deviznem poslo- vanju odobri bonifikacija, in sicer:

a) švicarski tvrdki Röchling v znesku 126,71 DM na račun reklamiranega ma- teriala, ki smo ga dobavili temu podjetju;

b) poljski tvrdki Centrozap Katowice 24 obrač. dolarjev na račun zamudnih obrestí za nepravčasno izpolnitev pogod- benih obveznosti,

-et

ISKRE

Nagibe, iz katerih naredimo to ali ono, bi lahko uredili kot znanih 32 vetrov in jih na podoben način tudi poimenovali: npr. kruh, kruh, slava ali slava, slava, kruh, strah, užitek itn.

Hotentoti imenujejo razmišljanje bič življenja.

Bil je tako pameten, da ni bil za no- beno rabo.

Telo in duša — konj, vprežen ob vola.

Pogum, čenčavost in množica so na na- ši strani. Kaj bi še radi?

SESTANEK V ŠTORAH

Predstavniki organov upravljanja in družbeno političnih organizacij železarn z Jesenic, Raven in Štor so se dne 19. septembra t. l. sestali na Svetini (v domu železarjev) in razpravljali o dopolnitvi pogodbe o ustanovitvi združenega podjetja, o dopolnitvah statuta združenega podjetja, o pripravah na volitve članov delavskega sveta in poslovnega odbora združenega podjetja ter o mestu in vlogi družbenopolitičnih organizacij v združenem podjetju.

Koordinacijski odbor za sestavo pogodbe o ustanovitvi združenega podjetja je zastopal glavni direktor železarne Štor tov. Tugomer Voga, ki je navzočim posredoval predloge tega odbora v zvezi s prečiščenjem in dopolnitvijo določil pogodbe o ustanovitvi podjetja združene slovenske železarne, dalje predlog za imenovanje vršilca dolžnosti generalnega direktorja tega podjetja, dokler ne bo na podlagi razpisa imenovan novi direktor, pa še druge stvari.

Na posvetu je bilo dogovorjeno, da bodo delavski sveti treh železarn do 26. septembra t. l. potrdili prečiščeno besedilo pogodbe, kakor so ga na tem posvetovanju osvojili udeleženci posvetovanja. Dalje je bilo na Svetini dogovorjeno, da bo delovna skupina za sestavo statuta združenega podjetja predvidela v statutarnih določilih mesto in vlogo družbenopolitičnih organizacij v združenem podjetju.

Osvojen je bil predlog koordinacijskega odbora, da imenujejo do postavitve generalnega direktorja združenega podjetja vršilca dolžnosti za to mesto, in sicer sedanjega glavnega direktorja Železarne Ravne tov. Gregorja Klančnika.

Obenem so se udeleženci tega posvetovanja dogovarjali tudi o strukturi delavskega sveta združenega podjetja in o strukturi poslovnega odbora kakor tudi o profilu članov teh dveh teles združenega podjetja.

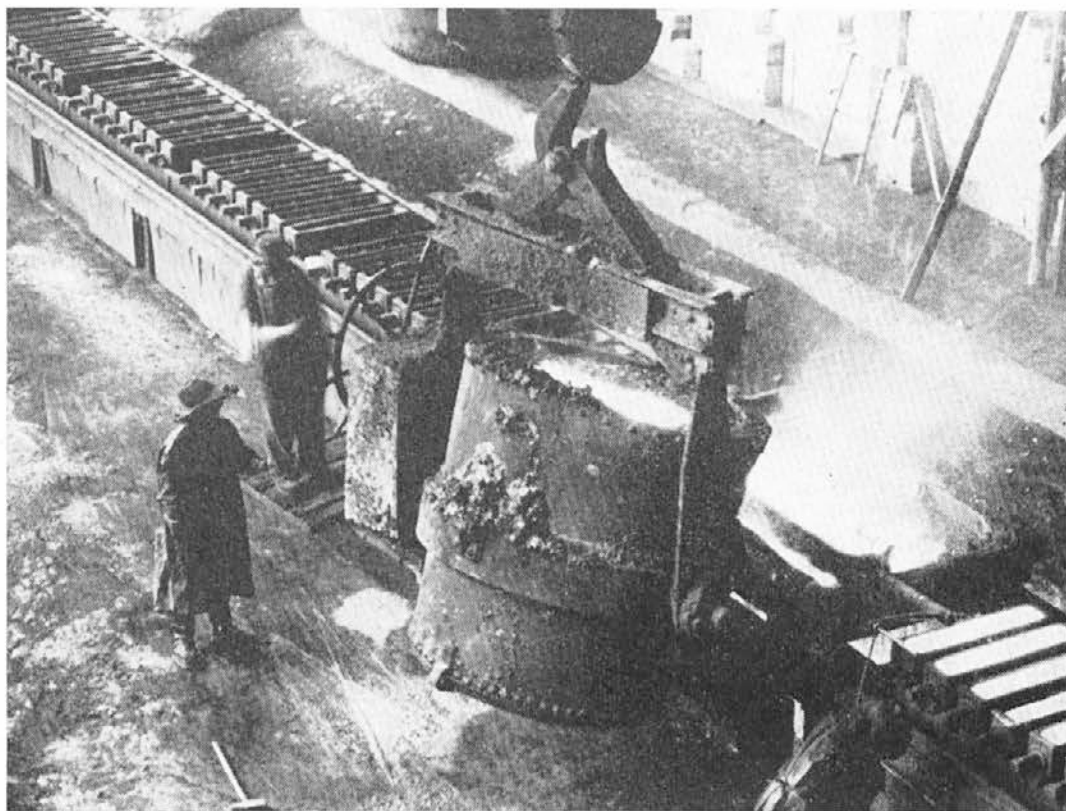
Tako čaka sedaj delavske svete treh slovenskih železarn in družbenopolitične organizacije veliko dela za pripravo na volitve in izvedbo volitev v organe upravljanja združenega podjetja, kar je treba opraviti v razmeroma kratkih rokih. Po zakonu o združevanju podjetij morajo namreč biti v 30 dneh po izvedbi referenduma opravljene volitve v centralni delavski svet združenega podjetja, v tem primeru torej do 15. oktobra t. l.

Na posvetovanju na Svetini je bilo tudi omenjeno, da bo treba urediti dobro medsebojno obveščanje v vseh treh kolektivih združenega podjetja; to skrb bodo prevzela uredništva glasil treh slovenskih železarn. O tem pa so se 19. t. m. pogovarjali tudi uredniki vseh treh glasil na posvetu v Ljubljani.

S. O.

Sprememba cenikov del

Z uveljavitvijo izpopolnjenega pravilnika o delitvi OD se je pokazala potreba po delni izpopolnitvi in uskladitvi cenikov del za administrativne delavce. Ne samo da so pri prekoračitvi cenikov del nastopala nesorazmerja med posameznimi oddelki, ampak je visoko prekoračevanje povzročalo

Ulivanje grodlja na elektroplavžu v Štorah

nesorazmerja med delavci, zaposlenimi na delovnih mestih s stalno oceno, ki so delali po ceniku del, in tistimi, ki so odvisni od dodatka za osebno stimulacijo.

Oddelek za osebne dohodke je zato pripravil predlog izpopolnjenega cenika del, o katerem je bil govor na seji upravnega odbora 29. septembra 1969.

Z novim predlogom je določena gornja meja možnosti presejanja cenikov del, ki je določena na osnovi dosedanjih doseganj cenikov za obdobje april—avgust. V tem časovnem obdobju so bili pri doseganju in presejanju cenikov del upoštevani vsi elementi od odsotnosti zaradi dopustov, nizke ali visoke proizvodnje in realizacije, ki vplivajo na doseganje in presejanje cenikov. Z novim predlogom cenikov del je tudi odpravljeno dosedanje določilo, da se za pravočasno pripravo in oddajo podatkov poveča določeno število enot nad normativom, medtem ko je penaliziranje za prekoračitve rokov dostave podatkov še nadalje ostalo v veljavi. Tako pripravljeni predlog je po naročilu upravnega odbora pregledala še posebna komisija. Ob upoštevanju motivov, ki so narekovali dopolnitev cenikov del in predlogov, ki jih je posredovala posebna, za to imenovana komisija, je upravni odbor odločil:

— z veljavnostjo od 1. septembra 1969 dalje se potrdijo izpopolnjeni ceniki del za zaposlene v obračunu jeklarne, TPO, SMO, SEVO, TKR, oddelku za obračun OD, finančnem, stroškovnem in materialnem knjigovodstvu, v blagajni, oddelku za kontinuirani popis zalog, oddelku za socialno zavarovanje in fakturnem oddelku;

— ceniki del se potrdijo za čas treh mesecev. V primeru, da bi v tem času ponovno nastopile pri njihovem doseganju prevelike razlike med posameznimi oddelki, se pooblašča že določeno komisijo, da v času začasne veljavnosti pregleda vsakomesečne izračune, ugotovi morebitna nesorazmerja in jih medsebojno uskladi;

— po preteku 3 mesecev mora oddelek za osebne dohodke ob upoštevanju morebitnih korektur, ki jih je opravila komisija, izdelati pregled doseganja del in jih posredovati upravnemu odboru v končno potrditev.

-et

NOVE KNJIGE V STROKOVNI KNJIŽNICI

- 4692 Impurities and imperfections 1955.
- 4693/1 Standardni postopek za izradu statističnih pregleda naučno-istraživačkov rada i razvoja 1969.
- 4693/2 C. M. Dobrov, Nauka o nauci 1969.
- 3587/151 Muster J. A., Prešern J. Hodnik, Preiskava korundne opeke in vpliv kvalitete opeke na oksidne vključke v jeklu 1969.
- 3587/152 Pelhan C., O. Mihelj, Preiskava lopatic za čistilne stroje 1969.
- 4694/I Göttner (G. H.), Einführung in die Schmiedetechnik I., II. 1966.
- 4695 Germain Clarence B., Das Programmier-Handbuch der IBM/360. 1969.
- 4696 VI. internationaler Elektrowärme Kongres 1968.
- 4697 Robert K. London, Programming the IBM 1130 and 1800. 1967.
- 4698 K. G. Lockyer, An Introduction to Critical Path Analysis 1967.
- 4699 A. W. Willsmore, Modern production control 1963.
- 4700 H. A. Collinson, Management for research and development 1964.
- 4701 C. L. (Chuck) Carter, Jr., The Control and assurance of quality 1968.
- 4702 Quality Assurance workmanship Standards Manual.
- 4703 Vilim Ferišak, Suvremena organizacija šifriranja u poduzeću 1969.
- 4704 Gerald M. Weinberg, Programming primer 1966.

Mala obletnica

Ravno v času, ko so tekle zadnje priprave za izvedbo referenduma in so v vseh obratih in oddelkih potekali sestanki, je šla neopaženo mimo nas majhna obletnica v najmlajšem obratu železarnarne — v novi topilnici.

Pred enim letom, to je točno dne 13. septembra 1968 ob 13. uri se je vklopila nova 40-tonska elektro obločna peč in začela topiti svoj prvi vložek, svojo prvo šaržo. Torej je ta dan bil 13. v mesecu, ura tudi 13, in da je mera za vraževerce polna, je bil ta dan povrh še petek. Proslave, kot vemo, ni bilo nobene, nobenih govorov in tudi ceremonialov ne. Le dim, ki se je pričel dvigati nad halo, je sporočal širši okolici Mežiške doline, da je pričela obratovati nova topilnica in da se je kapaciteta ravenske železarnarne zopet povečala.

No, kljub petkom, trinajsticam in začetku dela brez proslave je nova topilnica začela svojo proizvodno pot in z upornostjo premagovala neštete težave. Ena od mnogih težav je bila tudi ta, da je obrat pričel obratovati z velikim številom novincev. V začetku je bilo v obratu 70 odst. novincev. Imeli smo primere, ko so novinci prvič videli topilnico od znotraj, prvič tekoče jeklo in pršenje žarečih isker. Vse te mlade ljudi je bilo treba izučiti, jih navaditi previdnega dela, opozarjati na nevarnosti itd. To je bila poleg rednega dela dokaj težka naloga in zasluga gre predvsem delovodjem in predelavcem, da so ti mladi ljudje v kratkem osvojili potrebno znanje in se usposobili za delo.

V letu dni je nova topilnica izdelala z eno pečjo 50.862 ton jekla. Obratovala je 7178 delovnih ur, ostale ure do koledarskega fonda so ure mirovanja. Firma BIRLEC, ki je dobavila 40-tonsko peč, je zagotovila naslednjo tehnično kapaciteto:

jeklo na eno žlindro 7,5 ton na uro,
jeklo na dve žlindri 6 ton na uro.

V preteklem letu smo dosegli v povprečju 7,08 ton na uro, kar je zadovoljiva številka. Največjo kapaciteto pa smo dosegli z 8,40 ton na uro v mesecu maju tekočega leta.

Proizvodnjo smo pričeli z izdelavo navadnih ogljikovih jekel in nato prehajali na zahtevnejša jekla. Tako danes izdelujemo vsa ogljikova plemenita in vsa nizko legirana jekla, kot so: vzmetna jekla, orodna jekla, jekla VCMo, jekla EC, jekla za kroglične ležaje, jekla za utope itd. Pred velik preizkus sposobnosti je bil postavljen kolektiv nove topilnice, ko je bil podpisan sporazum o izdelavi jekla za železarno Jesenice. Ta proizvodnja nam je prinesla nove načine dela — suhe lijake, izolirne plošče, nov format kokile itd. Vse to je še dodatno izpopolnilo tehnološko in tehnično znanje osebja.

Izgradnja nove topilnice pa še ni končana. Druga 40-tonska elektro obločna peč je v zaključni fazi montaže, kar pa ni vse. Nujno je potrebno dokončati razširitev livne jame, da bosta peči lahko nemoteno obratovali. Dalje stoji pred nami osvajanje vlivanja novega ingota formata V-20 v teži 2 toni. V to nalogo je vključena vrsta strokovnjakov od tehničnega vodstva, raziskovalnega oddelka pa do jeklarne in TPO. Tudi ne smemo pozabiti na manjše, vendar vplivne naloge, kot so — ukinitvev prevoza ingotov in drugega materiala po tirih in uvedbo prevoza žarečih ingotov s prikolicami in vlačilci, zgraditev naprave za uporabo plina argon in še druge. To so pomembne in odgovorne naloge, ki bodo zahtevale še mnogo truda, vendar sem prepričan, da bodo mnoge med njimi do druge obletnice s pomočjo sodelovanja vsega tehničnega vodstva uspešno rešene.

Rado Jelerčič, dipl. inž.

OBVEŠČANJE O DELU SLOVENSКИH ŽELEZARN

Čeprav je bilo na vseh stenah v železarnah polno gesel o prednostih združitve slovenskih železarn v eno podjetje in je potem referendum tudi uspel, nam le počasi prodira v zavest, da smo zdaj z jeseniško in štorsko železarno v resnici eno podjetje. Naši interesi so skupni, misli in hotenja se bodo morala usmerjati k istemu cilju. Če nas je doslej zanimalo večinoma le, kaj se dogaja po naših obratih, kaj je novega v tovarni in kraju, nas mora zdaj zanimati, kako delajo in poslujejo na Jesenicah in v Štorah.

Ker imajo na Jesenicah tovarniško glasilo »Železar«, v Štorah pa »Štorskega železarja«, je videti najbolj naravno, če se med seboj obveščamo prek naših glasil. S takim namenom so se tudi že sestali uredniki iz vseh treh železarn in se dogovorili o sodelovanju.

Štorski železar je mesečnik, enako kot naš Informativni fužinar, jeseniški Železar pa je celo tednik. Eden in drugi bosta rada posvetila Ravnam v vsaki številki nekaj prostora — tudi celo stran — enako pa bomo gostoljubni tudi mi.

Načelen dogovor je, da se bomo med seboj obveščali predvsem o rezultatih dela in poslovanja, o večjih investicijah ter sploh o pomembnejših dosežkih. Čimprej se bomo tudi skušali med seboj predstaviti s kratkimi reportažami o naših železarskih krajih in ljudeh. Seveda pa področje obveščanja s tem ni izčrpano in sploh ni omejeno.

Vemo, da ima vsaka železarna svoje prednosti in svoje slabosti. Če imajo na Jesenicah in v Štorah kaj bolje urejeno kot pri nas, zakaj ne bi o tem pisali z namenom, da jih posnemamo? Predvsem imamo v mislih skrb za delavce, sindikalno dejavnost in še kaj.

Skratka: možnosti, tém, zanimivih področij, vprašanj in odgovorov nanje je veliko. S Štorami smo pri obveščanju enaki, Jesenice so zaradi svojega tednika pred nami in bodo lahko objavljale precej več o nas, kot mi o njih. Od nas je odvisno, kako bomo te možnosti znali izkoristiti. Kolikor bomo o našem delu in poslovanju pripravljeni napisati, toliko bodo v Štorah in na Jesenicah o nas vedeli. Kolikor bomo spraševali, toliko bomo dobili odgovorov.

Zelimo, da bi bilo medsebojno obveščanje čim boljše, zato prosimo sodelavce, da bi svoje predloge ali kar konkretna vprašanja o tem, kaj jih z Jesenic in Štor zanima, oddajali na uredništvu Informativnega fužinarja, enako tudi morebitne vesti ali krajše sestavke, ki naj bi bili objavljeni v obeh Železarjih.

Roki za oddajo vprašanj oziroma rokopisov so za posamezna glasila takšni:

— jeseniški Železar zbira gradivo vsak teden do ponedeljka,

— Štorski železar do 15. v mesecu,

— Informativni fužinar do 24. v mesecu.

Še enkrat ponavljamo: o delu slovenskih železarn bomo obveščeni natančno

Pred žetvijo

4705 Gustav Walter, Humor, Lachen, Heiterkeit.

4706 Ursula Hatje, Knaurs Stilkunde I, II. 1968.

4707 Gerd Hatje, Lexikon der modernen Architektur 1963.

SKLEPI UPRAVNEGA ODBORA

Na sejah meseca septembra je upravni odbor razen priprave materiala za zasedanje DSP, analize rezultata referendumov in predloga razdelitve sredstev, namenjenih za kreditiranje individualne gradnje stanovanj, razpravljal še o drugih problemih poslovanja podjetja.

O zadevah, ki so bile nato posredovane DSP, je ta na zasedanju meseca septembra že razpravljal in sprejel ustrezne sklepe. S področja drugega poslovanja in predlogov posameznih komisij ter strokovnih služb pa je upravni odbor sprejel naslednje sklepe:

Na predlog komisije za kadre in delovna razmerja o zasedbi prostih razpisanih delovnih mest je upravni odbor ob upoštevanju in ugotovitvi, da je bil razpis opravljen skladno z določili našega pravilnika o delovnih razmerjih in da se je na vsako od razpisanih delovnih mest prijavil samo po en kandidat, ki izpolnjuje pogoje, določene z razpisom, v smislu 9. člena pravilnika o delovnih razmerjih naše železarnice kot za to pristojen organ odločil:

— da se na delovno mesto obratovodje elektro remonta za šibki tok imenuje Srečko Slemenik, dipl. elektro inženir;

— da se na delovno mesto vodje energetskega gospodarstva imenuje Emil Rožič, diplomirani elektro inženir, s pogojem, da se odločba o imenovanju izda potem, ko bodo izpolnjeni še drugi, z razpisom formalno določeni pogoji.

Na predlog iste komisije se je v železarni zaposlenim Rajku Ošlovniku, Danijelu Praprotniku in Karlu Planinšču odobrilo kritje polovice stroškov zaključnega izpita na TSS v Mariboru. Razen kritja stroškov, za kar morajo kot dokaz predložiti uradno potrdilo šole, je bilo vsem za izdelavo in zagovor diplomske naloge in izpita odobrenih še 14 dni izredno plačanega dopusta.

V železarni zaposlenima Ferdu Gnamušu in Borivoju Sušteršiču se za čas izrednega študija, prvemu na visoki ekonomsko komercialni šoli v Mariboru, drugemu pa na metalurški fakulteti v Ljubljani, odobrijo ugodnosti, ki veljajo tudi za druge izredne slušatelje raznih šol.

— Na predlog komisije za kadre in delovna razmerja se odobri delna sprememba pri že dodeljenih štipendijah in povišanje štipendijskih mest na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, oddelku tehnične matematike, in sicer se Benu Štreklju odobri štipendija za študij na FNT oddelku za tehnično fiziko, namesto njemu pa se na pravni fakulteti odobri štipendija Janku Arahu. Na FNT oddelku za tehnično matematiko se odobri povišanje štipendij od ena na tri in se štipendiji na tej fakulteti dodatno dodelita Nadi Mager in Alenki Hanuš.

Prošnja Borisa Kastivnika, ki mu je bila dodeljena štipendija za študij na fakul-

teti za elektrotehniko, da bi lahko najprej končal višjo tehniško šolo v Mariboru in nato nadaljeval študij na fakulteti v Ljubljani, se zavrne. Prošilec se mora odločiti za eno ali drugo smer študija. Če želi študij nadaljevati na VTŠ elektro smeri v Mariboru, potem se mu štipendija na račun štipendije na fakulteti za elektrotehniko sicer dodeli, vendar s pogojem, da se po končani šoli takoj zaposli v naši železarni. Če tega pogoja ne sprejme in bi študij nato želel nadaljevati na fakulteti v Ljubljani, se mu štipendija na VTŠ ne odobri in jo lahko dobi samo za študij na fakulteti.

Potrdi se predlog komisije za racionalizacije in se Karlu Polancu ter Antonu Širniku za osvojen racionalizatorski predlog »izboljšava tehnologije litja pesti« v smislu 9. člena pravilnika o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih prizna enkratna nagrada v znesku 3384,05 din, ki si jo delita na polovico, tako da vsakemu pripada 1692 din.

Na predlog vodstva jeklarne je bilo odločeno, da se delovno mesto pomožnih delovodij v topilnici I in II razvrsti v prvo okolje dela. Zaposlenim na tem delovnem mestu zato z veljavnostjo od 1. septembra 1969 dalje v smislu 12. točke 39. člena pravilnika o delitvi OD pripada 5% povečanje števila obračunskih enot. Povečanje se jim prizna po odbitku števila enot za morebitno pomanjkanje delovne dobe.

Na predlog kadrovskega oddelka je bila dijakom ESS v Slovenjem Gradcu, ki so bili letos meseca septembra v naši železarni na obvezni šolski praksi, za opravljeno delo odobrena nagrada vsakemu po 100 din.

Na upravni odbor je na odločbe o razporeditvi na delovna mesta in višino pripadajočih obračunskih enot naslovilo ugovore več delavcev, zaposlenih na delovnih mestih s stalno oceno. Na podlagi dodat-

nih pojasnil strokovnih služb je moral upravni odbor ugotoviti, da se večina pritožb nanaša na razporeditev v naslednjo višjo skupino, kar je pogojeno s strokovnim testom, zato je v smislu 69. člena pravilnika o delitvi OD kot za to pristojen organ odločil:

— ugovori, ki se nanašajo na povišanje ocen delovnih mest, se v nadaljnji postopek odstopijo komisiji za OD;

— prizadete, katerih napredovanje je po določbah pravilnika o delitvi OD možno s prehodom v višjo skupino, je napolniti, da opravijo strokovni test. Do časa, da ta pogoj ne bo izpolnjen, njihovim ugovorom ni mogoče ugoditi;

— zadolži se vodjo obratnega računovodstva, da v sodelovanju z vodjo sklopa VEO organizacijsko reši vprašanje njihovega obračuna skladno z organizacijsko shemo in delitvijo dela;

— oddelek za OD mora uskladiti obračun po ceniku del za zaposlene v obračunu VEO. Po mnenju upravnega odbora ni prav, da se prekoračitev cenikov del obračunava po faktorju upoštevanja števila obračunskih enot, ki jih imajo posamezni delavci, ampak bi se moral obračunavati za dejansko opravljeno delo.

Ker je ugovorov na izdane odločbe o razvrstitvi na delovna mesta in določitve števila obračunskih enot več, možnost rešitve pa obstaja le s prehodom v višjo skupino, kar je pogojeno z izdelavo in predložitvijo strokovnega elaborata, upravni odbor meni, da je treba čimprej pripraviti pravilnik, ki bo urejal postopek priprave, predložitve in način ocenitve strokovnih elaboratov.

Na predlog uprave podjetja in posameznih sektorjev so bila odobrena službena potovanja v inozemstvo, in to:

— inž. Božu Cimermanu in inž. Jožetu Geršaku 4-dnevno službeno potovanje v Zahodno Nemčijo, kjer bosta v poslovnih

Zdaj je na pol poti proti Holmcu že imeniten asfalt

Foto: F. Kamnik

tako in toliko, kolikor bomo sami želeli, zato prosimo sodelavce, da se oglašajo z vprašanji, predlogi in sestavki.

Urednik

Po čem so venci?

zadevah obiskala tvrdko Weingarten. Potovanje bo opravljeno z osebnim avtomobilom;

— Maksu Urnavtu in Jožetu Maticu 5-dnevno službeno potovanje v ČSSR, kjer se bosta udeležila simpozija o uporabi sodobnih surovin in zmesi za formiranje litine. Potovanje bo opravljeno z osebnim avtomobilom;

— Jožetu Grzini 4-dnevno službeno potovanje v Italijo z nalogo, da pri tvrdki IGF Milano prevzame stroj za centrifugalno vlivanje cevi;

— inž. Jožetu Rodiču in inž. Alenki Rodič 6-dnevno službeno potovanje v Italijo, kjer se bosta udeležila posvetovanja o postopku termične obdelave in metodah kontrole v termični obdelavi, ki ga organizira italijansko združenje za metalurgijo;

— inž. Ferdu Vizjaku 6-dnevno službeno potovanje v Bolgarijo, kjer bo s predstavnikom Metalke iz Ljubljane urejeval reklamacije industrijskih nožev, ki jih izvažamo v to državo;

— Antonu Potočniku 6-dnevno službeno potovanje v Romunijo zaradi dogovorov o možnosti in količini dobave industrijskih nožev naslednje leto v to državo;

— za že opravljeno službeno potovanje v Avstrijo se je Petru Orožnu odobrila polovica avstrijske dnevniče.

Že odobrena strokovna praksa v železarni zaposlenih: Štefana Kokala, Jožeta Jurača, Rudolfa Košute, Milana Rodiča in Jožeta Osenjaka pri podjetju Weingarten v Zahodni Nemčiji se podaljša do vključno 31. oktobra 1969. Ker skupen čas strokovne prakse ne presega 3-mesečne odsotnosti iz železarne, so vsi za ves čas strokovne prakse upravičeni na OD iz naslova zaposlitve v naši železarni po določbah 52. člena pravilnika o delitvi OD.

Upravni odbor je obravnaval tudi prošnjo krajevnega združenja ZB NOV Ravne na Koroškem, da bi naša železarna za potrebe njihovih članov prodala štiri stanovanja. Stanovanja bi namreč potrebovali za reševanje stanovanjskih problemov članov, ki niso zaposleni v naši železarni. Ker so to v glavnem upokojenci ali člani z nižjimi osebnimi dohodki, bi zato potrebovali stanovanja, katerih najemnina je nekoliko nižja. Upravni odbor razume težave, ki jih organizacija ima pri reševanju problemov članov, vendar je moral istočasno ugotoviti, da je tudi med našimi prosilci zadnji čas čedalje več takih, ki se želijo vseliti v stanovanja, katerih najemnina ni previsoka. Čeprav je predlog, katera stanovanja bi prišla morebiti v poštev za prodajo, bil že pripravljen, upravni odbor ob upoštevanju naših potreb in problemov, ki jih imamo na tem področju tudi mi sami v železarni, prošnji ni mogel ugoditi.

Skladno z določili zakona o knjigovodstvu delovnih organizacij in navodil o izvedbi inventure je upravni odbor imenoval centralno komisijo za izvedbo inventure nedokončane proizvodnje, polproizvodov in gotovih izdelkov v sestavu: Ivo Kohlenbrand, Adolf Logar, Miro Volčanšek, Ivan Kugovnik, Alojz Breznikar, Anton Potočnik, Maks Viternik, Leon Juh, Milka Gorenšek in Marija Prinčič. Komisija mora pravočasno izdelati navodila in plan dela, tako da bo s popisom upoštevano stanje materiala razreda 5 in 6 na dan 31. oktobra 1969. Komisija mora delo organizirati tako, da bo v celoti rezultat inventure predložen upravnemu odboru najpozneje do 15. decembra 1969.

Upravni odbor je na sejah razpravljal in odločal tudi o prošnjah za posredovanje pri dodelitvi stanovanj, plačila raznih uslug in nudenja drugih ugodnosti. Prosilci pa so bili o odločitvi upravnega odbora pisмено obveščeni.

-et

Teden boja proti TBC

V Jugoslaviji praznujemo letos teden boja proti tuberkulozi od 28. septembra do 4. oktobra. Tuberkuloza predstavlja namreč še vedno socialnomedicinski in ekonomski problem. Po nepopolnih podatkih je v predvojni Jugoslaviji tuberkuloza pobirala veliko žrtev in poleg vrste drugih dejavnikov postavila deželo v nezavidljiv položaj do razvitejših dežel. To je bil tipičen položaj za izkoriščane, zaostale agrarne dežele.

Med drugo svetovno vojsko se je že tako slab položaj še poslabšal. Takoj po osvoboditvi se je poleg vrste perečih problemov obnove in izgradnje dežele prešlo k organizaciji široke mreže antituberkuloznih ustanov, k izobraževanju in izpopolnjevanju kadrov ter nabavi sodobne opreme. Zaradi takih naporov je bila v prvi fazi zastavljena epidemija tuberkuloze, tako da je ta bolezen še bolj pod kontrolo zdravstvene službe.

Umiranje zaradi TBC je v dobi od 1924 do 1968 zmanjšano za 6,5-krat, obolevanje za TBC pa kaže v zadnjem času tendenco upadanja poleg boljših in večjih možnosti pri odkrivanju na novo obolelih. Posebno izrazito je upadanje obolelih pri malih otrocih (BCG, fluorografske akcije). Med drugimi zdravstvenimi problemi zavzema TBC poseben položaj iz naslednjih razlogov.

Tuberkuloza je nalezljiva bolezen, ki se po svojem razvoju razlikuje od drugih. Medtem ko pri drugih nalezljivih boleznih prvi stik s povzročiteljem povzroči bolj ali manj izraženo bolezen, večina ljudi (razen otrok) preboli prvo infekcijo TBC z minimalnimi znamenji ali celo brez znamenj bolezni. Šele pozneje ostanek prvega obolenja spet zaživi pod različnimi vplivi ali zaradi ponovne težje infekcije in se tako po skriti poti razvije pravo tuberkulozno obolenje. Torej je pot od infekcije do obolenja dolga in nejasna. Tuberkuloza redko pokaže take znake, da bi oboleli sam pomislil na pravo naravo bolezni, zato ne išče pravočasno pomoči. In nazadnje — TBC je bolj kot katerakoli druga bolezen pod

diréktnim vplivom okolice — socialne razmere: stanovanje, hrana in drugo. Dosledna in uspešna borba proti TBC vključuje naslednje neobhodne mere:

1. pravočasno odkrivanje vseh bolnikov TBC, ki predstavljajo izvor ali vsaj možni izvor bolezni;

2. odstranjevanje teh izvorov bolezni s pravočasnim in doslednim zdravljenjem, s čimer se obenem preprečuje nastajanje novih obolenj;

3. jačanje specifične odpornosti proti delovanju bacilov TBC s pomočjo vakciniranja proti TBC in borba za dvig prirodne odpornosti z odstranjevanjem vseh škodljivih vplivov okolice kot tudi dvig splošnega življenjskega in higienskega standarda ljudstva;

4. poleg drugih mer široko zdravstveno prosvetljevanje in mobilizacija najširših množic za sodelovanje v borbi proti tej bolezni;

5. vračanje bolnikov TBC v življenje in proizvodnjo z uspešno rehabilitacijo.

Za uspešno borbo proti TBC je neobhoden pogoj, da v njej sodelujejo vsi sloji ljudstva. To so že od prej znana prostovoljna društva za pomoč najprej bolnikom TBC, a kasneje tudi sami tuberkulozni službi v celoti, odpirajoč na ta način pot za čim širše angažiranje nestrokovnjakov in mobiliziranje širokih množic za reševanje zdravstvenih problemov. To sodelovanje dobiva pomen predvsem v preventivnih merah.

Pri nas je to važno nalogo že od leta 1947 prevzel Rdeči križ prek svojih sekcij za borbo proti TBC. Ta naj bi prek svojih osnovnih organizacij prevzel glavno zdravstveno-vzgojno prosvetljevanje ljudstva s tesno povezavo protituberkuloznih dispanzerjev in patronažno službo.

Dr. med. Marija Vodnjov

Grob je najboljša trdnjava pred viharji usode.

STROKOVNA POSVETOVANJA IN RAZISKAVE

POSVETOVANJE O SEGMENTIH ZA KROŽNE ŽAGE

V zvezi s kvaliteto naših segmentov za krožne žage so se v zadnjem času pojavljali problemi, ki jih ni bilo mogoče več reševati posamič. Dne 10. septembra 1969 so se zato zbrali na skupen strokovni posvet predstavniki proizvodnje, kontrole, raziskav, vzdrževanja in prodaje, ki so neposredno vezani na proizvodnjo in kvaliteto naših segmentov za krožne žage. Na posvetovanju ni bilo nikakršnega predavanja, ampak le razprava o problemih in njihovem reševanju po vnaprej določenem programu, tako da je vsak oddelek pripravil pripombe, poročila in predloge izboljšav za svoje področje.

Celoten potek posvetovanja je bil razdeljen na štiri osnovne točke, v okviru katerih smo razpravljali:

- o problematiki kvalitete in ukrepih izboljšav ob obstoječi tehnologiji in vrsti jekla za segmente;
- o uspehih, možnostih in področju uporabnosti nitriranja segmentov;
- o eventualni spremembi vrste jekla za izdelavo segmentov in o programu osvajanja ob taki odločitvi;
- o perspektivah in razvoju tehnologije v proizvodnji segmentov.

Številni sklepi tega posvetovanja bodo nekaj časa služili za neposredno vodilo k izboljšavam in napredku naše proizvodnje segmentov. V teh skopih informacijah ne moremo navajati podrobnosti, zato bomo omenili le nekaj zanimivejših ugotovitev.

Na področju materialne službe v zvezi s proizvodnjo segmentov je v primerjavi s prejšnjimi leti dosežen napredek v splošnem redu in sistematičnosti lansiranja, niso pa še popolnoma doseženi cilji, ki so bili postavljeni na zadnjem posvetovanju s to temo.

V razpravi so se jasno pokazale potrebe po nekaterih konstrukcijskih izboljšavah segmentov. Ob hitrem tehničnem napredku smo na tem področju v splošnem nekoliko zaostali, medtem ko za obdelavo nekaterih barvnih in lahkih kovin konstrukcija sploh ne ustreza. Zato imamo veliko ostrih pritožb nad kvaliteto naših žag, ki so sicer res večkrat preveč splošne.

Napredni proizvajalci žag v svetu ne pustijo, da kdorkoli nestrokovno menja segmente na njihovih žagah. Zato imajo organizirane pooblaščenec servise, ki so za to posebej usposobljeni. To je precej težka organizacijska naloga, ki pa se ji v bodočnosti najbrž ne bomo mogli izogniti, če bomo hoteli ostati med konkurenčnimi proizvajalci žag. Poleg že omenjenih izboljšav bo treba čimprej misliti tudi na organizacijo servisne službe, za katero bi se lahko našla dokaj-dobra rešitev, ki ne bi bila predraga in bi se hitro poplačala.

V zadnjem času je bila velika večina problemov v zvezi s toplotno obdelavo segmentov. Težišče posvetovanja je bilo prav na razpravi o tehnologiji in kvaliteti toplotne obdelave. S sistematičnimi preiskavami reklamiranih segmentov in seg-

mentov redne proizvodnje v primerjavi s segmenti, kaljenimi pri različnih kontroliranih pogojih, smo ugotovili, da je bilo nenadno poslabšanje kvalitete segmentov posledica pomanjkljivosti v tehniki meritev in regulacije med kaljenjem segmentov. Te bo treba čimprej odpraviti. Ugotovili smo, da metalografske kontrole z njenimi »povratnimi informacijami« za urejanje pogojev toplotne obdelave tako kakor na mnogih drugih področjih tudi pri kaljenju segmentov ne moremo več pogrešati. Brez redne metalografske kontrole nismo ugotovili poslabšanja kvalitete, ker so bile trdote kljub poslabšani mikrostrukturi v zahtevanih mejah, segmenti pa so bili krhki.

Metalografsko redno kontrolo segmentov smo uvedli takoj po posvetovanju.

Nitriranje segmentov kot redni postopek ne pride v poštev, pač pa smo se odločili, da nitriranje izvedemo v nekaterih posebnih primerih. Z nitriranjem se izboljša obstojnost prostih ploskev zaradi zmanjševanja nalepljanja obdelovanca na te ploskve. Posebno je priporočljivo nitriranje pri žagah za aluminij in njegove zlitine, pri katerih pa je treba še prej spreminiti konstrukcijo segmentov.

V akciji splošne jugoslovanske tipizacije jekel, za katero je še posebno zainteresirana železarna Ravne kot proizvajalec velikega števila specialnih jekel, se je vsekakor treba pripraviti na prehod od jekla BRW-2 na BRM-2. Ta prehod je lahko precej tvegan, če ne bo dobro pripravljen. Moramo se dobro pripraviti in novo jeklo za to uporabo dobro in sistematično osvojiti. BRM-2 je jeklo, ki bo zahtevalo še večjo natančnost v tehnologiji. Prva serija segmentov iz tega jekla je že v teku.

Praktični poizkusi so pokazali, da je zelo obetajoča novost pri izdelavi segmentov s topim varjenjem rezilnega dela iz brzoreznega jekla z nosilnim delom iz mehkega konstrukcijskega jekla. Poizkusi

in potrebne raziskave kažejo zelo dobre lastnosti takih segmentov. Vse je odvisno samo še od ekonomske analize in upravičenosti potrebne manjše investicije. Posebej je treba poudariti, da cilj topega varjenja ni v prihranku brzoreznega jekla, ampak v rešitvi problemov toplotne obdelave, doseganju večje produktivnosti in enakomernejše kvalitete segmentov.

Jože Rodič, dipl. inž.

POSVETOVANJE O PROBLEMATIKI JEKLA ZA KROGLIČNE LEŽAJE IN BRZOREZNEGA JEKLA

Problematiko teh jekel smo že večkrat obravnavali na strokovnih posvetovanjih in o njih tudi poročali v tej rubriki, vendar se je vsebina posvetovanja dne 6. avgusta 1969 precej razlikovala od prejšnjih.

Najprej smo obravnavali rezultate laboratorijskih poizkusov homogenizacijskega žarjenja za odpravo oziroma zmanjšanje karbidnih izcejev. Za te poizkuse je bil po sklepih zadnjega posvetovanja izdelan podroben program sistematičnega preizkušanja vplivov časa in temperature. Raziskava je dala zanimive in zelo jasne rezultate, s katerimi so določeni pogoji za učinkovito homogenizacijo. Žal pa smo morali ugotoviti, da pri sedanjih pogojih v valjarni nimamo praktičnih možnosti za izvajanje take homogenizacije zaradi visokih temperatur in dolgih časov. Take možnosti bodo dane z začetkom obratovanja nove bločne proge, kjer bodo pogoji ogrevanja ingotov precej drugačni. Tudi preostali del posvetovanja je bil v glavnem namenjen pripravi za začetek obratovanja nove bločne proge. Osvojiti je treba nov format valjavskega ingota, ki bo mnogo večji od sedanjega. Z velikostjo ingota pa so povezane mnoge spremembe, ki jih je treba ugotoviti in preizkusiti. Izvršili smo poizkusno ogrevanje novih ingotov na dva načina v kovačnici, nakar smo izvršili vse potrebne preiskave na kovanjih gredicah in na končnih profilih palic, valjanih iz teh predkovanjih gredic.

Fakturni oddelek je naša največja pisarna. Ropota v njej na sliki ne moremo reproducirati, o smotnosti takih hal pa upamo, da bo spregovoril kak strokovnjak

Tako smo s preizkušanjem novih ingotov teže dveh ton ugotovili, da daje ingot ugodno kristalizacijo, preizkušanje pogojev ogrevanja pa je potrdilo ugotovitve laboratorijskih raziskav.

Na tem področju smo sodelovali tudi z Železarno Jesenice, tako da so na jeseniški bločni progi prevajali naše ingote v gredice, te pa smo valjali naprej pri nas. To sodelovanje je dalo dobre rezultate in se zato v okviru možnosti nadaljuje.

V okviru problematike brzoreznejh jekel smo obravnavali poročilo o gibanju kvalitete, ki je bilo izdelano s statistično obdelavo vseh rezultatov redne kontrole zadnjih dveh let. Takoj naj omenimo, da zahteva taka obdelava podatkov za poročilo ogromen obseg dela predvsem s pripravo podatkov za računalnik. V bodoče bo treba izdelovati take preglede za krajša časovna obdobja, kar pa je mogoče le s strojno mehanografsko obdelavo podatkov. Izvršene so vse potrebne priprave za tekoče prenašanje vseh potrebnih podatkov na luknjane kartice IBM, kakor hitro bomo prejeli luknjač in verificirko IBM v oddelku TKR. Vse ostalo, kar je potrebno za statistično analizo, pa se že normalno izvaja. Če bomo na tekočem s kartoteko kontrolnih preiskav v obliki kartic IBM, lahko kakršnokoli analizo izvršimo v nekaj dneh. Seveda tega sistema ne pripravljamo samo za brzorezna, ampak tudi za vsa druga jekla.

Na mnogih strokovnih posvetovanjih o brzoreznejh jeklih smo obravnavali kot najtežji problem velikost karbidov. V zadnjem času se je kvaliteta v tem pogledu izboljšala, tako da velikost karbidov sedaj ni problematična, pač pa ne dosegamo zahtev naših kupcev glede enakomernosti in razporeditve karbidnih segregacij. S tem v zvezi je osvajanje dveh novih večjih formatov ingotov za brzorezna jekla, ki naj dajeta v določenih dimenzijskih

območjih boljšo kvaliteto in predvsem tudi boljši izplen. Poleg novega ingota je v osvajanju predviden za določeno območje dimenzij tudi nov način kovanja za doseganje enakomernije razporeditve karbidnih izcej.

Na tem posvetovanju je bil tudi osvojen princip uvajanja klasifikacije kvalitete na osnovi normativov v rednih preiskavah kvalitetne kontrole. O tem sistemu bomo še podrobneje poročali, ko bo dovolj pripravljen za uvedbo in preizkušeno.

Jože Rodič, dipl. inž.

Naše razstave na sejmih

Sejem kot medij propagandne in komercialne aktivnosti ima določene prednosti v primerjavi z drugimi oblikami. Tako se na enem mestu zberejo prodajalci in kupci ter ima kupec možnost primerjave blaga različnih proizvajalcev. Na sejmu se konkurenca neposredno sooči.

Septembra smo razstavljali naše izdelke na dveh domačih sejemskih prireditvah: jesenskem zagrebškem velesejmu od 11. do 21. septembra ter na mednarodni razstavi livarstva na beograjskem sejmu od 7. do 14. septembra 1969.

Zagrebški velesejem

Kot običajno smo tudi letos razstavljali na dveh točkah, in sicer na skupnem razstavnem prostoru Združenja jugoslovanskih železarn ter na posebnem odprtem razstavnem prostoru s programom pnevmatskih strojev in orodja. Na skupnem razstavnem prostoru ZJŽ velikosti 200 m² smo, v skladu s principom, da se prikažejo samo novi izdelki, prikazali kovaško stiskalnico moči 630 Mp. Proizvod smo prikazali s fotografijo velikosti 2×2,5 m. Originalnih izdelkov nismo prikazali.

Na posebnem odprtem razstavnem prostoru velikosti 100 m² smo razstavljali kompleten program pnevmatskih strojev in orodja. Poseben poudarek smo dali novim izdelkom, katerim utiramo pot na tržišče:

- pnevmatska naprava za štokanje RPNS,
- transportna lafeta RTL,
- prenosna lafeta RPL.

Mednarodna razstava livarstva na beograjskem sejmu

V Beogradu je bil v času od 7. do 12. septembra 36. mednarodni kongres livarjev, katerega se je udeležilo prek 1000 predstavnikov iz vseh celin. Pokrovitelj kongresa je bil predsednik SFRJ Josip Broz Tito.

Istočasno in v počastitev kongresa je bila v prostorih beograjskega sejma mednarodna razstava livarstva. Na razstavi so sodelovali praktično vsi proizvajalci jeklene, sive, modularne in barvnih litin kakor tudi mnogi proizvajalci opreme, orodja in surovin za livarne.

Mi smo razstavljali skupno z Železarno Štore na prostoru velikosti 45 m². Na primerno izbranem in urejenem razstavnem prostoru smo razstavljali slabo pripravljene eksponate. Tudi izbor eksponatov ni bil reprezentančen. Zavedati se moramo, da je za razstave potrebno izredno skrbno izbrati in pripraviti eksponate, kajti vsak obiskovalec primerja proizvajalce predvsem po tistem, kar vidi. Mnoge manjše livarne so prikazale veliko lepše in zahtevnejše ulitke, kot so bili naši. Poseben vtis je nudil gonilnik Francisove turbine, ki ga je »Litostroj« razstavil pri vходу na sejem.

H. Đ.

INDIVIDUALNA GRADNJA STANOVANJ

O možnostih in potrebah kreditiranja individualne gradnje stanovanj je bilo letos v naši železarni precej govora. Ob ugotovitvi, da letos zaradi negativnega finančnega rezultata poslovanja iz lanskega leta nimamo na razpolago sklada skupne porabe in zato tudi ne sredstev, potrebnih za kreditiranje, so tako strokovne službe kot tudi organi upravljanja iskali možnosti in načine, kako zadevo zadovoljivo urediti. Končno se je našla rešitev v tem, da v železarni za potrebe individualne gradnje stanovanj izdvojimo sredstva, ki smo jih ali pa jih še bomo pridobili ob prodaji do podaljšane 3. faze v drugi etapi zgrajenih stanovanjskih hiš v Dobji vasi.

Potem ko je delavski svet predlagano rešitev sprejel, je upravni odbor imenoval posebno komisijo, ki je imela nalogo, da zbere prijave, pregleda gradnjo stanovanjskih hiš vseh prosilcev in pripravi upravnemu odboru predlog, komu in v kakšni višini naj bi se kredit dodelil. Pri izoblikovanju predloga je upravni odbor menil, da je upoštevati tudi priporočilo delavskega sveta podjetja, da je poleg drugih kriterijev upoštevati pri prosilcih tudi število obveznic, ki so jih v obliki notranjega posojila vpisali naši železarni. S prodajo v

V Beogradu smo razstavljali livarske izdelke

drugi etapi zgrajenih stanovanjskih hiš bomo letos pridobili 272.000 din. To pa so tudi vsa sredstva, ki so letos za kreditiranje gradnje stanovanjskih hiš na razpolago. Zaradi omejenih sredstev — banka nam letos, ker so pogoji vročitve spremenjeni, svojih sredstev ne doda — in velikega števila prosilcev za dodelitev kredita, je bila komisija pri izbiri prosilcev in pripravi predloga v precejšnjih težavah. Končno se je odločila, kar je osvojil tudi upravni odbor, da je sredstva, ki so na razpolago, dodeliti večjemu številu prosil-

cev, pa čeprav bodo zato zneski, ki jih bodo dobili na razpolago, nekoliko nižji, kot so bili prejšnja leta. Od skupnega števila prosilcev je bil letos kredit dodeljen 74 individualnim graditeljem stanovanjskih hiš, petim prosilcem pa je bil odobren kredit za adaptacijo. Kredit je bil dodeljen prosilcem, ki so svoje stanovanjske hiše že dogradili do najmanj druge faze ali pa je gradnja v zaključni fazi. Posameznikom je bil odobren kredit od najmanj 3000 din do največ 6000 din.

-et

Grebinj, Vovbre, Djekše, Kneža, Velikovec, Sinča ves, Škocjan (Klopinsko jezero), Dobrla ves, Šmihel, Pliberk, Holmec, Ravne.

M. S.

KULTURNA KRONIKA

ZBOROVANJE SLOVENSkih GEOGRAFOV NA RAVNAH

Od 12. do 14. septembra 1969 je bilo na Ravnah 8. republiško zborovanje slovenskih geografov pod pokroviteljstvom predsednikov treh koroških občin. Udeležilo se ga je 132 geografov iz vse Slovenije. Pozdrav v imenu dežele je izrekel in njeno podobo je označil ravnatelj gimnazije prof. Tone Golčer.

Na zborovanju so obravnavali predvsem koroško področje tostran in onstran meje.

Govorili in referirali so priznani slovenski geografi. Prvi dan so bili tile referati:

dr. Svetozar Ilesič: Mežiška dolina in slovenska Koroška,

dr. Ivan Gams: Nekatero prirodno geografske razmere jugovzhodne Koroške,

dr. Jakob Medved: Nekatero družbeno geografske značilnosti jugovzhodne Koroške

in dr. M. Žagar: Prometne in turistične značilnosti obmejne regije.

Popoldne so v študijski knjižnici odprli razstavo pod naslovom »Geografija v šoli, znanosti in praksi«, ki sta jo pripravila geografski muzej in geografski inštitut univerze v Ljubljani s sodelovanjem nekaterih drugih znanstvenih ustanov. Poleg literature je bila razstavljena bogata kartografska dokumentacija. Razstavo si je ogledalo veliko število obiskovalcev, predvsem dijakov gimnazije, izobraževalnega centra in višjih razredov osnovne šole. Po razstavi sta vodila sodelavca geografskega inštituta.

Drugi dan zborovanja je zavzemal posebno mesto kolokvij o socialno-geografskih procesih zamejske Slovenije. Pripravili so tele referate:

dr. Mirt Zwitter iz Celovca: Gospodarsko zapostavljanje je ostalo pomembno sredstvo za načrtno raznarodovanje koroških Slovencev,

dr. Vladimir Klemenčič: Nekateri elementi socialno geografske preobrazbe slovenskega in narodno mešanega ozemlja Koroške,

dr. R. Bednarik: O izseljevanju in preseljevanju Slovencev na Goriškem in v Beneški Sloveniji,

dr. K. Pahor: Položaj tržaških Slovencev, L. Olas: Družbeno-geografski procesi Slovencev v Porabju.

Popoldne drugega dne so poslušali referate po sekcijah. V sekciji »Regionalna geografija« so predavali:

inž. Ivo Štruel: Geologija Karavank in Mežiške doline,

dr. M. Pak: Geografski razvoj naselja Ravne na Koroškem po letu 1945,

M. Natek: Gospodarska razvitost koroške regije v okviru SR Slovenije,

Borut Ingolič: Demogeografska in gospodarska struktura višinskih kmetij slovenjegraškega in nazarskega področja,

Mg. Mavricij Zgonik: Proces deagrarizacije v Dravski dolini,

dr. B. Belec: Transformacija vinorodne pokrajine vzhodnih Slovenskih gorc v luči socialno posestnega razvoja.

V sekciji »Splošna geografija« so med drugim predavali dr. Sergej Vrišer o malih mestih v SRS, S. Pirš o nekaterih geografskih vidikih železarstva v Sloveniji in dr. M. Vojvoda o problematiki planinskega gospodarstva v slovenskih Alpah.

V sekciji »Metodika in didaktika geografije« sta govorila dr. Jakob Medved o vlogi in mestu didaktike geografije in dr. D. Radinja o novih spoznanjih o obliki zemlje v geografski luči.

Sledil je občni zbor Geografskega društva Slovenije in zaključni plenarni sestanek.

Tretji dan zborovanja, v nedeljo, so odšli udeleženci na strokovno ekskurzijo na Koroško. Pot jih je vodila v Podjuno v smeri Ravne na Koroškem, Dravograd, Labot,

Počiva jezero v tihoti

ANTONU JANEŽIČU V SPOMIN

Za 17. oktober je v ravenski študijski knjižnici napovedana spominska svečanost ob 100-letnici smrti Antona Janežiča. Takole se učijo o njem slovenski dijaki:

v Lešah pri Št. Jakobu v Rožu se je rodil leta 1828, na celovski realki je bil profesor, leta 1869 je umrl za jetiko.

Napisal je slovensko šolsko slovnico s pregledom slovenskega slovstva, ki je doživela deset izdaj, slovenske čitanke za srednje šole in slovar. Bil je med ustanovitelji Mohorjeve družbe v Celovcu, njegov Slovenski Glasnik pa je bil celo desetletje (1858—1868) edino literarno glasilo na Slovenskem. V njem so sodelovali: Fran Levstik, Simon Jenko, Fran Erjavec, Janez Mencinger, Josip Jurčič, Simon Gregorčič, Josip Stritar in drugi.

Na svečanost so vabljeni in bodo na njej spregovorili predstavniki celovške slovenske gimnazije ter slavist prof. Anton Slodnjak, študijska knjižnica pa bo pripravila ob tej priložnosti tudi razstavo.

Občutki

Slavni romanopisec Balzac je bil silno zaljubljen v mlado in lepo damo, obenem pa zelo ljubosumen na podjetnega mladeniča, ki se je sukal okrog lepotice. Ko pisatelj znanec to izve, se začudi:

»Kaj, ti si ljubosumen? Ti, ki si se v svojih delih posmehoval vsem ljubosumnežem, in jih imenoval norce? Ali te je morda pamet pustila na cedilu?«

»Ni me pustila,« ga zavrne Balzac, »le jaz ne morem pustiti svojih občutkov kar tako na cedilu.«

ŠPORTNE VESTI

STRELCI — PETI V REPUBLIKI

V nedeljo, dne 28. septembra, je bilo v Ljubljani republiško ekipno prvenstvo v streljanju z malokalibrsko puško. Strelska družina Knez Pepi z Raven je na njem zasedla odlično peto mesto, kar je do sedaj največji uspeh družine. Uspeh je toliko večji, ker družina nima strelišča za malokalibrsko puško niti nima finančnih sredstev. Zadnji denar smo dobili od sklada za družbeno dejavnost leta 1967, in to 4000 dinarjev. Zato se tudi nismo mogli udeležiti večjih tekmovanj, kjer bi si pridobili izkušnje. Kljub temu je strelcem ostala dobra volja in treningi niso izostajali. Samo letos smo porabili 25.000 nabojev streliva za malokalibrsko puško; kupili smo nekaj pušk in daljnogledov. Za pomoč se zahvaljujemo občinski zvezi za telesno kulturo in sindikatu železarne Ravne. Želimo pa, da bo vprašanje finansiranja športa v naši dolini še letos rešeno, sicer bodo prenehali delati še tisti športniki in športni delavci — entuziasti, ki jim šport nekaj pomeni in ki se še edini zavedajo, kaj pomeni mladini.

Še nekaj o republiškem prvenstvu. Zmagala je šestič zapored ekipa »Branko Ivanuš« iz Celja z 2449 točkami. Naša ekipa je zbrala 2262 točk v sestavi: 1. Anton Špegel 481, 2. Evgen Korinšek 470, 3. Jože Homan 463, 4. Jože Podbevšek 444, in Ivan Gostenčnik 408. Za nami so ostale ekipe iz Nove Gorice, Hrastnika in Bežigrada iz Ljubljane.

Vladimir Macur, dipl. inž.

STRELJANJE

V nedeljo, 23. avgusta, je bilo v Ljubljani republiško prvenstvo v streljanju z malokalibrsko puško. Na tem tekmovanju je sodelovala tudi ekipa strelske družine »Knez Pepi«, ki je na predhodnem tekmovanju dosegla normo. Ekipno so bili 7, od 12 ekip, posamezno pa so dosegli naslednje rezultate: Jože Podbevšek in Anton Špegel oba 477 krogov. S tem rezultatom sta osvojila naziv »mojstra strelca«. Sledijo Evgen Korinšek 451 krogov, Jože Homan 450 krogov, in Ivan Gostenčnik 430 krogov.

Strelska družina »Knez Pepi« je priredila prijateljsko srečanje s strelci iz Štor 14. avgusta. Pomerili so se v streljanju z malokalibrsko in zračno puško. V obeh disciplinah so zmagali gostje. V disciplini malokalibrske puške z rezultatom 928 : 893 krogov, v zračni pa 1420 : 1307 krogov. To srečanje je postalo že tradicionalno, saj se vsako leto srečajo strelci po enkrat v Štorah in na Ravnah. Posamezno je bil 1. Vili Dežman (Štor) 251 krogov, 2. Anton Špegel (Ravne) 237, 3. Jože Homan (Ravne) 232 itd.

Občinski strelski odbor Slovenj Gradec je priredil tekmovanje za Klanjškov memorial. Zmagala je ekipa strelske družine »Knez Pepi« in se s to zmago plasirala na republiško prvenstvo. Po posebnih propozicijah so ekipo sestavljali Anton Špegel — član, Anica Hrovatič — članica, Vla-

do Homan — mladinec, in Franjo Jež — pionir. Na zaključnem tekmovanju v Ljubljani pa so strelci v zgoraj navedenem sestavu osvojili 4. mesto. Rezultati posamezno: Anton Špegel 471 krogov, Anica Hrovatič 386 krogov, Vlado Homan 435 krogov in Franjo Jež 310 krogov.

-ervi-

LETNE ŠPORTNE IGRE SLOVENSКИH ŽELEZARN

Zadnja sobota in nedelja v avgustu sta že kar po tradiciji rezervirani za srečanje športnikov slovenskih železarn. Ne bi želel podajati suhoparnih rezultatov, ki so bili

Bavče se uveljavlja tudi kot atlet

bolj ali manj že objavljeni v dnevnem časopisju in Delavski enotnosti ter si jih je vsak lahko ogledal.

Čeprav je bilo letošnje srečanje na Jesenicah že šesto po vrsti, nam pogled nazaj pokaže, da razen v enem primeru ekipa železarne Štor sploh ni mogla posegati v borbo za prvo mesto, ki je bolj ali manj domena Jesenic, ogrozi pa jim ga lahko ekipa naše železarne, ko zablesti ali pa tudi delno razočara. Bilanco letošnjih letnih iger lahko ocenimo z drugim pojmom — delno razočaranje. Razen z ekipnim prvim mestom ženske ekipe so bile te igre za našo ekipo »abonma« za drugo mesto. Edina panna, v kateri smo bili prijetno presenečeni, je bilo streljanje, kjer so naši strelci in strelke kot homogena ekipa presenetili in pomešali štrene favoriziranim tekmovalcem z Jesenic in Štor. Majhen spodrsljaj v atletiki — in že je bila usodna prednost Jesenic za eno točko zadostna, da so atleti podobno kot lani obstali le malenkost za Jesenicami. V plavanju naša sicer homogena ekipa ni uspela v borbi s slovenskim prvakom z Jesenic, ki je sam dobesedno premagal našo ekipo. V športnih igrah pa nam je sreča povsem obrnila hrbet in drugega mesta v odbojki in roketu gotovo niso pričakovali niti pesimi-

sti. Namizni tenis in nogomet sta dosegla pričakovani plasma.

Srečanje je torej za nami. Ali so zadovoljni vsi? Najmanj železarji iz Štor, ki so že za to srečanje težko sestavili ekipo, ki ne pričakuje drugega kot zadnje mesto v skupnem plasmaju. Ali je pravično takšno točkovanje? Ali je prav, da nastopajo najboljši športniki posameznih železarn? Kako sestaviti program, da bodo igre v bodoče postale spet zanimive? Takšna so odprta vprašanja, ki so se pojavila ob koncu športnega srečanja na Jesenicah. Komisije za šport in rekreacijo v posameznih železarnah bodo imele v prihodnjih dneh dosti razmišljanja o osnutku predlogov za bodoča srečanja, ki bodo v Združenem podjetju slovenske železarne ena od oblik spoznavanja in povezovanja.

Na podlagi predlogov komisij posameznih železarn naj bi se ti v oktobru uskladili na skupnem sestanku. Izbran naj bi bil tak program, ki bi ustrezal vsem in v katerem bi bili zajeti ne le aktivni športniki, ki imajo tekmovanj zadosti prek celega leta, pač pa tudi tisti člani kolektiva, ki sodelujejo pri redni rekreaciji in jim je taka aktivnost potrebna za krepitev telesne kondicije in delovne sposobnosti. Verjetno je še prehitro govoriti o dokončnem predlogu bodočih srečanj, vendar lahko okvirno ocenim idejo o vključevanju »neaktivnih« športnikov v program kot pozitivno, saj ravno pri medobratnih tekmovanjih stremimo za tem, da ne nastopajo tisti, ki sicer redno tekmujejo za klube in druge športne organizacije. Da je vključevanje neaktivnih športnikov ena novih in zelo zanimivih oblik, nam kaže že interes za medobratne tekme, še bolj tipično pa letošnje srečanje v odbojki med tako imenovano ekipo »old boyev« z Jesenic in Raven.

Upajmo, da se bodo pri sestavi programa bodočih iger izrazili skupni interesi vseh treh železarn in da bodo srečanja postala spet zanimiva tako po športni plati kot tudi v okviru zblíževanja med sodelavci Združenega podjetja slovenskih železarn.

V. S.

OBČINSKO PRVENSTVO OSNOVNIH IN SREDNJIH ŠOL V ATLETIKI

Ob lepem in sončnem vremenu se je na stadionu parka telesne kulture na Ravnah zbralo dne 23. septembra prek 300 pionirjev in pionirk ter mladincev in mladink skoraj vseh šol občine Ravne. Manjkali so le dijaki rudarske industrijske šole iz Mežice, prvič pa so se pojavili na igrišču tudi učenci posebne osnovne šole z Raven.

Triurni program prireditve je prinesel mnogo zanimivih borb v posameznih disciplinah, pa tudi mnogo dobrih rezultatov, ki kažejo lep napredek. Močno se le-ta pozna tam, kjer so šolska športna društva agilna, in tudi tam, kjer jih bo potrebno čimprej ustanoviti. Sadovi takih priprav in resnost telesnovzgojnih delavcev kot mentorjev so prinesli pravi preobrat v razmerju sil v atletiki. Prvič se je namreč zgodilo, da na osnovni šoli Prežihov Voranc Ravne ne ostane niti en sam ekipni pokal. Pri pionirkah je proti pričakovanju zmagala ekipa šolskega športnega društva Mla-

Kegljí padajo vsak dan

dost s Prevalj, pri pionirjih pa ekipa osnovne šole Črna. Zmagovalec pri pionirjih in pionirkah je ekipa osnovne šole Črna. Poudariti pa je potrebno, da niti osnovna šola Črna niti osnovna šola Prevalje nimata takih idealnih pogojev za vadbo atletike, kot so na Ravnah. Obe zmagovalni ekipi sta dokazali, da je prizadevnost in predvsem resnost pogoj za doseganje uspehov. Sklepati je celo mogoče, da so učenci ŠSD Pionir Ravne z mentorji vred zaspali na dosedanjih lovorikah v prepričanju, da jim dosedaj vedno osvojenega prvega mesta ne more ogroziti nihče. Ravno z voljo in uspehom pa so šolska športna društva in osnovna šola Črna (tu šolskega športnega društva še ni) dokazala, da je mogoče zmagati tudi tam, kar je bila to doslej le iluzija. Velika zasluga za dosežen uspeh je predvsem požrtvovalno delo mentorjev in telesnovzgojnih delavcev na teh šolah, ki so tudi manj številni in vadijo z mladimi največkrat v mnogo težjih pogojih.

Pri nastopu gimnazije in šolskega centra bi bilo potrebno pohvaliti gimnazijsko ekipo, ki je nastopala kompletna in ni imela resnih nasprotnikov v šolskem centru, ki pa je na tekmovanju že sodeloval z žensko ekipo. Tekmovanje je bilo istočasno tudi izbirno za sestavo ekipe Koroške za troboj Pomurje, Šaleška dolina in Koroška na Ravnah.

O organizaciji tekmovanja ne bi mogli ravno izreči pohvale, čeprav je potekalo po urniku, vendar je bil odziv sodnikov nekoliko slabši, pa tudi startne liste bi morale biti napisane že pred tekmovanjem. Vse to prinaša nezaželene zamude, prepire in nazadnje celo dodatne starte. Res je, da je bilo tekmovanje tudi za srednje šole, ki bi morale nastopiti teden dni prej, vendar je takrat neugodno vreme preprečilo tekmovanje srednjih šol, na katerega je bila vabljen tudi ekonomska srednja šola iz Slovenj Gradca.

Ugotovitev ob koncu tekmovanja je, da je v naši občini, predvsem v šolskih športnih društvih, dosti zanimanja za atletiko. Morda je k temu zanimanju prispevalo

ravnokar končano evropsko prvenstvo v atletiki, ki ga je mladina imela priložnost spremljati po televiziji. Na tekmovanju je dosti mladih izrazilo željo, da bi se aktivno ukvarjali in tekmovali. Žal pa ugotavljamo, da je tistih telesnovzgojnih delavcev premalo, ki bi se posvetili tej panogi športa, ki se v občini šele razvija. Trenutno lahko mladina aktivno vadi le v okviru šolskih športnih društev, kjer pa mentorji vadijo z mladino v različnih športnih panogah, in je večjega poudarka v določeni panogi premalo. Verjetno bo potrebno v prihodnosti razmisliti o pridobitvi strokovnjakov za atletiko v okviru občinske zveze ali pa v okviru eksperimentalnih šol, kjer bi iz množice v nekaj letih pridobila atletika solidno osnovo za nadaljnje uspešno delo v klubu na Ravnah, kjer so tudi glede na obstoječe objekte daní vsi pogoji nadaljnjega razvoja.

Zmagovalci oziroma občinski prvaki v posameznih panogah so:

Pionirke

60 m — Golob (ŠSD Mladost Prevalje)	9,0 sek
100 m — Vrčkovnik (ŠSD Mladost Prevalje)	15,4 sek
400 m — Praper (ŠSD Pionir Ravne)	69,0 sek
višina — Vidovič (ŠSD Štalekar Mežica)	125 cm
daljina — Jeseničnik (ŠSD Pionir Ravne)	396 cm
krogla — Kremžar (OŠ Črna)	8,36 m
4×100 m — ŠSD Pionir Ravne	58,9 sek

Pionirji

60 m — Borštner (ŠSD Pionir Ravne), Kreševc (ŠSD Štalekar Mežica) in Vrabič (OŠ Črna)	8,4 sek
100 m — Fras (OŠ Črna)	13,0 sek
400 m — Zavrl (ŠSD Pionir Ravne)	64,7 sek
1000 m — Legner (ŠSD Pionir Ravne)	3.09,8

višina — Ledinek (OŠ Črna) 135 cm
daljina — Ledinek (OŠ Črna) 473 cm
krogla — Vodovnik (OŠ Črna) 11,20 m
4×100 m — ŠSD Pionir Ravne 55,7

Točke

Pionirke:

1. ŠSD Mladost Prevalje	87,5
2. ŠSD Pionir Ravne	80,5
3. OŠ Črna	77,0
4. ŠSD Štalekar Mežica	70,0
5. Posebna osnovna šola Ravne	30,0

Pionirji:

1. OŠ Črna	115
2. ŠSD Pionir Ravne	109
3. ŠSD Štalekar Mežica	82
4. ŠSD Mladost Prevalje	70
5. Posebna osnovna šola Ravne	24

Skupni vrstni red:

1. OŠ Črna	192
2. ŠSD Pionir Ravne	189,5
3. ŠSD Mladost Prevalje	157,5
4. ŠSD Štalekar Mežica	152
5. Posebna osnovna šola Ravne	54

Mladinke

100 m — Jež (ŠSD gimnazija)	14,2 sek
400 m — Kopriva (ŠSD gimnazija)	67,1 sek
višina — Kričej (ŠSD gimnazija)	130 cm
daljina — Jež (ŠSD gimnazija)	473 cm
krogla — Večko (ŠSD gimnazija)	8,57 m
4×100 m — ŠSD gimnazija	56,9

Mladinci

100 m — Sajtl (ŠSD gimnazija)	12,4 sek
400 m — Stres (ŠSD gimnazija)	57,8 sek
1500 m — Gutman (ŠSD gimnazija)	4,34,5
višina — Štrosen (ŠSD gimnazija)	155 cm
daljina — Sajtl (ŠSD gimnazija)	584 cm
krogla (6 kg) — Bukovec (ŠSD gimnazija)	12,42 m
4×100 m — ŠSD gimnazija	49,4

Akcija

Točke	
Mladinke:	
1. ŠSD gimnazija	34
2. ŠSD šolski center	13
Mladinci:	
1. ŠSD gimnazija	44
2. ŠSD šolski center	20
Skupaj:	
1. ŠSD gimnazija	78
2. ŠSD šolski center	33

S. V.

KEGLJANJE

Skrbne priprave za sezono 1969/70 so se že pričele pri Fužinarjevih kegljačih in kegljavkah. Za žensko ekipo jih vodi trener Rapnik, za moško pa Tomo Banko.

Moški so imeli svoj prvi nastop na okrajnem prvenstvu za posameznike, katerega se je udeležilo 8 članov, toda plasiral na republiško prvenstvo se je samo Tomo Banko, ki je zasedel 12. mesto. Na povratnem prijateljskem srečanju v Ljutomeru so moški zabeležili en poraz in eno zmago.

Pretekli teden so nastopile kegljavke na okrajnem prvenstvu za posameznice v Mariboru. Bile so zelo uspešne, saj so osvojile 6 prvih mest v prvi deseterici. Pavla Hovnik je bila 7., Hafnerjeva 6., Ančka Španžev 5., Mačičeva je zasedla 4. mesto, prvo mesto pa je pripadlo naši dolgoletni kegljarki Marici Jezeršek, ki je podrla 393 in 389 kegljev. Vsem iskreno čestitamo!

Za 20. obletnico kegljaškega kluba Branik je bil v počastitev visokega jubileja tudi četverboj ženskih ekip: zagrebškega Medveščaka, štorskega Partizana, Fužinarja in Branika na kegljišču Konstruktorja. Favoritinje so bile Zagrebčanke in kegljavke iz Štor. Najbrž nihče ni slutil, da jih bodo Fužinarke nadigrale. Že Španževova je s 404 lesi na začetku postavila številko, ki je do kraja tekmovanja ni nihče presegel. Rezultati so se nizali pri vseh, toda vse zanesljivo se je nagibala zmaga na Fuži-

narjevo stran, ki je končno zmagal z 2269 lesi proti Medveščakom z 2175 lesi ter Štorami in Branikom. Vsem udeleženkam turnirja je podelil organizator spominske plakete, zmagoslavni šesterki Fužinarja pa še lepo spominsko darilo.

V soboto, 25. septembra, so imeli člani KK Fužinarja v gosteh ekipo Partizana iz Mežice. Razen Petra Senice in Batiča niso imeli gostje močnejših igralcev, na žalost je igral Parotat le 100 lučajev, tako da ni prišel do polnega izraza. Dvoboj se je končal s 6166 : 6679 v korist Fužinarja. Omeniti moramo, da pri domačinih ni nihče igral pod 800 lesov. Tone Senica je bil najboljši, saj je zrušil kar 872 kegljev ter Hrovatič 845 lesov. Želimo jim, da bi tudi na okrajnem ekipnem prvenstvu tako odlično zaigrali.

Državni reprezentantki, članici Fužinarja Hafnerjeva in Mačičeva, sta odpotovali z državno reprezentanco v Poreč na otvoritev novega avtomatiziranega štiristeznega kegljišča, kjer sta nastopali v jugoslovanski ženski ekipi proti renomirani ženski vrsti iz Zahodne Nemčije. Ta meddržavni kegljaški dvoboj sodi v vrsto priprav na bližnje svetovno prvenstvo, ki bo prihodnje leto v Italiji.

Vsepovsod po Hrvaški in Sloveniji se odpirajo nova avtomatizirana kegljišča — ali bomo tudi mi kdaj na vrsti? Bili smo že skoraj med prvimi kegljišči, ki so se avtomatizirala, pa je na žalost vse propadlo. Sprašujemo, kdo bo nabavil in plačal avtomate, MERX ali ŠD Fužinar? V Sloveniji so bile znane Fužinarjeve steze kot ene najboljših, saj je na njih pred dvema letoma postavil državni reprezentant Jože Šlibar nov rekord kegljišča z odličnim dosežkom 951 podrtih kegljev. Vse do postavitve avtomatiziranih stez pri kranjskem Triglavu, Maksu Percu v Ljubljani ter Konstruktorju v Mariboru so bila poverjena prvenstvena tekmovanja tudi ravnemu Fužinarju, toda odkar so vsa prvenstva na avtomatiziranih stezah, nimamo na Ravnah nobenih prvenstvenih tekem ali z dru-

gimi besedami povedano: naši kegljači in kegljavke so močno prikrajšani, naš denar pa odteka drugam, namesto da bi ga nam drugi klubi in posamezniki prinašali v društveno blagajno. Vsem je znano, da vsa avtomatizirana kegljišča zelo dobro stojijo v finančnem pogledu, poleg tega pa omogočajo številnim kegljačem več in bolj kvalitetnega treninga in še več razvedrila.

Pri ročnem postavljanju odmeče tekmovalce 200 lučajev v eni uri in 20 minutah, medtem ko to opravi na avtomatih v eni uri. Ritem metanja je bolj enakomeren, način izmeta pa je bolj zahteven kot na navadnem kegljišču. Jasno je, da naši tekmovalci ne morejo doseči take dovršenosti lučaja na prvenstvenih tekmovanjih, kot to lahko store kegljači z avtomatičnih kegljišč, na katerih redno trenirajo.

Če hočemo gojiti turizem, moramo istovčasno skrbeti tudi za turistične atrakcije, ker le na ta način bomo pripeljali k nam številne prehodne turiste, če jim bomo lahko kaj nudili in pokazali. Brez dvoma smo Ravenčani zelo ponosni na naš park telesne kulture s prekrasnim zimskim bazenom, na železarsko godbo, na vse številne športne uspehe in prireditve v kraju. Ravno tako kot reklamiramo s panoji zimski bazen, bi postavili primerne panoje ter svetlobno reklamo za naše bodoče avtomatično kegljišče, ki bi lahko postalo vir dohodkov Fužinarja ter osnova solidnejše športne dejavnosti na Koroškem.

O. H.

ŽELEZARSKE ZANIMIVOSTI

Železarna Jesenice je avgusta dala v obratovanje nov 125-tonski žerjav v livni jami elektro jeklarne. Dobavila ga je firma THÄLMAN iz Nemčije in ima nosilnost 125 in 40 ton. Za elektro jeklarne je to velika pridobitev, saj polnijo peči z 10 ton težjim vložkom in bo mesečna proizvodnja povečana za 1000 ton.

Poljska, ki proizvaja 11 milijonov ton jekla na leto, je izdelala nov razvojni plan. Predvidevajo, da bi do leta 1985 dosegli proizvodnjo 22 milijonov ton jekla. Vse povečanje kapacitet bo izvršeno v sedanjih železarnah.

Japonska železarna Yawata montira novo napravo za kontinuirano (neprekinjeno) vlivanje jekla. Naprava bo imela kapaciteto 600.000 ton gredic za pločevino. Gredice bodo debele 300 m in široke 1800 m. Naprava bo stala 4,5 milijona dolarjev in bo zgrajena v enem letu. Naprava je vzbudila pozornost zato, ker so Japonci zanjo kupili načrte v Sovjetski zvezi kljub veliki konkurenci drugih ponudnikov.

ZDA so letos zelo povečale izvoz železarskih izdelkov. Predvidevajo, da bodo do konca leta izvozili 4,5 milijona ton jeklarskih izdelkov v razne države sveta. ZDA uvažajo letno okoli 15 milijonov ton jekla in želijo ta uvoz čim bolj zmanjšati (finančno) s povečanim izvozom jeklarskih izdelkov in gotovih končnih izdelkov iz svojih železarn.

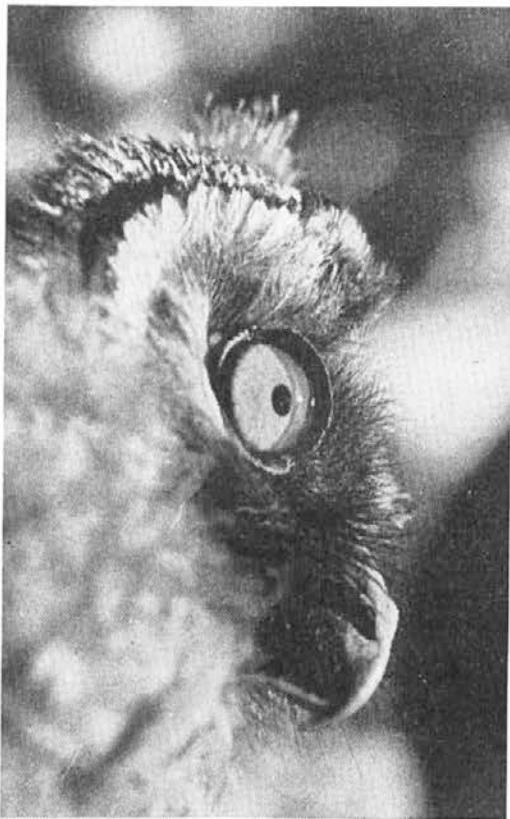
J. R.

Dobrijske ride

Foto: Broman

»MONI EKSPRES«

Sovin »dober dan«

Uspešno gospodarsko delovanje postojanke na Uršlji gori je bilo v preteklih letih večkrat odvisno od naših oslov — monijev. Pri tem je mišljen živ osel, žival, ne človek, ki ga (upravičeno ali ne) včasih tako imenujemo.

Po svobodi smo imeli tri osle. V našem knjigovodstvu so predstavljali osnovno sredstvo z vrednostjo do 240 din. Bili so tudi življenjsko zavarovani. Osle smo nabavljali na Primorskem in jih vozili na Koroško, kjer so tudi umrli, razen enega, ki je še živ. Njihova nosilnost je bila 50 do 80 kg, hitrost potovanja pa zelo zelo različna.

Največ opravka z oslom so imeli dežurni, pa tudi privatniki na privatni vožnji. Dežurstvo je bilo običajno enkrat tedensko, včasih pa večkrat. Pot dežurnega je vodila s Prevalj mimo Brančurnika na Uršljo goro. Na goro smo tovorili pijačo v steklenicah, hrano in vse, kar je za kuho potrebno. Vračali smo se s prazno embalažo.

Dežurali so odborniki po spisku in še drugi prostovoljci.

Dežurni z oslom je moral poznati osnove gonjenja osla, njegovo tehnično opremo in njegove »muhe«. Velika pozornost je bila posvečena sedlanju. Vse to znanje smo dobili pri skrbniku osla.

Osla — Monija so bili mnogi veseli. Planinci s težkimi nahrbtniki so si oddahnili, ko so ga zagledali, češ tudi on težko nosi. Oskrbnik na koči je bil vedno vesel, ko ga je zagledal, saj je poleg tovora prinašal tudi pošto.

Na gori je bil Moni prost. Takrat se je pasel in delal družbo otrokom, ovcam in odraslim. Prenočeval je v drvarnici, kjer je včasih razbijal in z riganjem oznanjal zaspancev rano jutro.

Tisto njegovo riganje na gori je bilo vedno nekaj posebnega. Rigal je na več načinov. Prvi je bil riganje z bremenom. Takrat je rigal bolj na kratko, toda večkrat in bolj uporniško. Ko pa je prispel z bremenom na goro, je malo pred kočjo zarigal veselo in vsi smo bili veseli — dežurni, osel in oskrbnik.

Na paši je Moni rigal čudovito. Bil je brez bremena, sedla in dežurnega, skratka, počutil se je razbremenjen in rigal je tako, da so ga vsi na gori poslušali.

Vse to potovanje gor in dol smo na kratko imenovali »moni ekspres«. Rekli smo »kratko«, vendar je včasih trajalo dolgo, tudi tako dolgo, da je skoraj prišlo do obupa. Obupal ni osel, ampak vedno dežurni. Kljub temu

so vsi le ostali pri življenju in je zato danes potrebno, da tudi njim poleg vseh monijev damo priznanje za vztrajnost in požrtvovalnost.

Nekaj kritičnih trenutkov »moni ekspresa« pa bomo opisali. Imena bodo izmišljena, osebe še živijo, oslov pa ni več, razen enega, ki je sedaj v privatni lastnini.

Dežurni Vojo je prignal otovorjenega Monija do Luž. Moni se je ustavil in ni hotel naprej. Nič ni pomagalo potiskanje, prigovarjanje in šibanje. Dežurni pa je bil dobrega srca. Iz nahrbtnika je vzel svojo malico in jo dal Moniju. Ta jo je pojedel. Vojo je pričakoval, da bo osel vstal, toda nič se ni zgodilo. Moni ni hotel naprej. Neki planinec je to opazoval, iz nahrbtnika je vzel star časopis, ga vtaknil oslu pod rep in zažgal. Takrat je Moni vstal in šel naprej, Vojo pa je ostal brez malice. Motorizirani planinec bi temu dejal, da je izmenjal svečo.

Dežurna Tone in Jole sploh nista imela težav pri moni ekspresu. Nič na svetu ne ostane skrito in tako je tudi ta skrivnost prišla na dan.

Tone in Jole sta, brž ko sta bila mimo naseljenih krajev, Moniju pod rep privezala koprive. Nikdar nista imela zamude. Motorizirani planinec bi dejal, da sta uporabila super bencin.

Dežurni Marko je prispel z moni ekspresom do smučarske kočje. Moni se je ustavil in ulegel, Marko tudi in tako sta oba počivala. Počivala sta ure in ure, nobeden se ni razburjal, ne Moni ne dežurni. Po počitku šestih ur je Moni vstal in za njim še dežurni. Takrat je »moni ekspres« s počitkom rabil 12 ur na goro. Pravilo je, da se klin s klinom izbija in ta rek velja tudi pri oslih.

Dežurni Franjo se je vračal z »moni ekspresom« z gore. Ceste so bile slabe in tudi temnilo se je že. Moni je nerodno stopil in si zlomil nogo. Pomoči ni bilo, sledil je zakol.

Znano je, da so klobase iz oslov in govedine prvovrstne. Mesar je naredil klobase, ki so res bile okusne, in to v časih, ko jih je primanjkovalo. Klobase so preizkušali vsi funkcionarji društva in ugotovili, da so izvrstne. Največ klobas pa je dobil MO (Mladinski odsek). Delo MO je takrat zelo zažvelelo, saj so na izlete s seboj vzeli monijeve klobase.

Dovolj je teh zgodb, povedal bi samo še nekaj citatov.

Zelo viden planinec je osla na kolenih prosil, da bi šel naprej... Eden od Monijev se je sam obesil... Moni je šele pri Brančurniku dobil tempo proti domu... Moniju se je vedno dobro godilo, če so ga gonili zaljubljeni... Rad je jedel bonbone in čokolado.

Skrít kotiček Raven

Toliko o naših monijih. Nekaj vrstic so si vsekakor zaslužili. Starejši planinci pa vam bodo na poti na goro povedali še več. Pot je potem lažja, čas mine, in če nas spremljajo še otroci, bodo tudi oni napeto prisluhnili.

Dežurni v. p.

HUMOR

Papir je cenejši

Umetnika pisanja Shawa je obiskal neki oče, ki je bil v velikih skrbeh zaradi svojega sina.

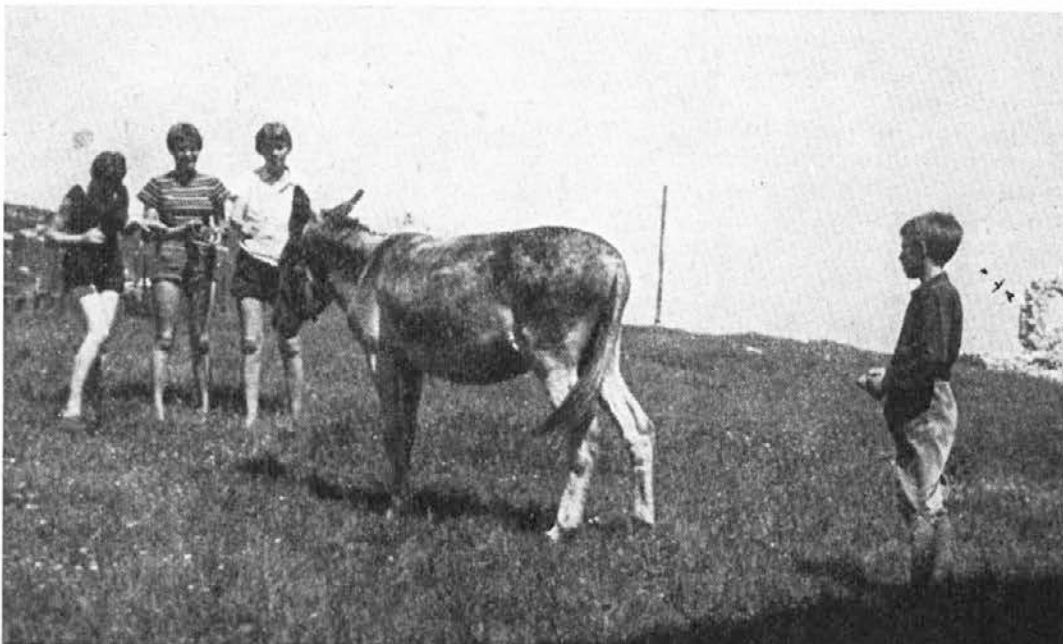
»Zelo nadarjenega fanta imam,« se je hvalil, »toda ne more se odločiti, ali naj se posveti slikarstvu ali pisateljstvu. Oboje ga veseli. — Kaj mu svetujete vi?«

Veliki mož pa ni imel takega očeta prvič pred seboj in je kratko rekel:

»Kar pisatelj naj postane!«

»Zakaj pa?«

»Zato, ker je papir cenejši od platna.«

Prijatelji

Foto: V. Čibron

Dedek

OBRATNE NEZGODE V SEPTEMBRU 1969

Ivan Mlakar, topilnica I — pri razkladanju zabojev z odpadnim železom s tovornega avtomobila je padel z višine okrog 1,20 metra na hrbet in si poškodoval vretenčna prirastka.

Stjepan Dura, topilnica I — tekoče jeklo je brizgnilo izpod kape in ga opeklo po desni nogi.

Ivan Rotovnik, kovačnica — pri snemanju klešč s fazonskega kosa si je poškodoval palec na desni roki.

Pavel Gostenčnik, špedicija — pri sestopu s tovornega vagona si je zlomil desno nogo v gležnju.

Ivan Mesarič, gradbeni remont — pri odbijanju lesene opore si je poškodoval levo roko.

Avgust Stražičnik, špedicija — kavelj žerjavne verige ga je udaril nad desnim očesom.

Danilo Sušel, mehanska obdelovalnica — pri zategovanju stabilne linete ga je grobo struženi obdelovanec prijel za bluzo, pri tem je dobil odrgnine po desni roki in ramenu.

Franc Veronik, vzmetarna — pri izpraznjevanju soda z odpadnim oljem v dnevni rezervoar ga je žerjavovodja s pettonskim električnim mostnim žerjavom zbil s košem za vzdrževanje tokovnih odjemnikov z višine okrog treh metrov na betonska tla; pri tem si je poškodoval izrastke na stranskih vretencih.

Kristijan Mešnjak, livarna — pri prenašanju kisikovih jeklenk si je poškodoval desno nogo.

Peter Breg, čistilnica — s prižganim gorilnikom se je opeklo po dlani leve roke.

Mihael Oder, TKR — na torni žagi si je poškodoval mezinca na levi roki.

Franc Kričej, topilnica II — pri zapenjanju ingota so klešče popustile, pri čemer si je poškodoval palec na levi roki.

Jožef Smode, TKR — pri kontroliranju ulitkov mu je priletel tujek v levo oko.

Anton Pogač, topilnica II — pri zapenjanju kokile so ga klešče stisnile za palec leve roke.

Anton Štrigl, čistilnica — pri obračanju valja z žerjavom ga je stisnilo ob zaboju in si je pri tem poškodoval nogo.

Anton Svetec, čistilnica — pri prekladanju ulitkov si je poškodoval prstanec na desni roki.

Edo Kolander, valjarna — valjanec se mu je skotalil čez stolico in padel na nart leve noge.

Ivan Videmšek, elektro remont — pri popravilu končnega stikala si je poškodoval dlan leve roke.

Ivan Urh, valjarna — pri izteku valjanca iz ogrodja ni pravočasno usmeril njegovega izteka, tako da se je ta ukrivil in ga oplazil pod kolenom leve noge.

Jožef Zorman, valjarna — pri ravnanju gredic ga je ena stisnila za sredinec desne roke.

Slavko Zupanc, elektro remont — vročo kabelsko maso si je polil po levi roki in pri tem dobil opekline tretje stopnje.

Marjan Bertonec, valjarna — gredica se mu je skotalila na desno nogo in mu poškodovala palec.

SEPTEMBRA SO NASTOPILI DELOVNO RAZMERJE

Jože Jeseničnik — NK, Rudolf Gerdej — PK, Mihael Laure — KV, Henrich Sattler — KV, Ivan Podržavnik — NK, Milan Časl — NK, Stanislav Ošlovnik — NK, Jože Hrašnan — NK, Vinko Prednik — NK, Bojan Andonov — NK, Ivan Pšeničnik — KV, Anton Pogač — NK, Jože Bricman — NK, Matevž Šmon — PK, Vladimir Abraham — KV, Alojz Epšek — KV, Alojz Repnik — NK, Marko Božič — NK, Ivan Hribernik — NK, Ivan Lesjak — NK, Ivan Hartl — NK, Marjan Javornik — PK, Hubert Lužnic — KV, Franc Grobelnik — KV, Franc Krajnc — NK, Martin Klemenc — KV, Anton Tavzel — KV, Stanislav Mlinar — KV, Ivan Keber — PK, Alojz Peče — VK, Venčeslav Kupljen — KV, Jože Kret — KV, Branko Junger — KV, Oto Lužnik — KV, Ernest Lepičnik — KV, Marjan Merkač — KV, Štefan Štehar — KV, Roman Paradiž — PK, Zdenko Sajevec — KV, Ivan Kristan — KV, Blagoj Stamenkovski — NK, Marjan Popič — KV, Franc Rudel — KV, Boris Keršbaumer — KV, Drago Grabner — KV, Miroslav Ošlak — KV, Zorko Mlinar — KV, Alojz Kušej — PK, Peter Štehar — KV, Viktor Kotnik — KV, Miroslav Schuller — KV, Emil Gomboc — KV, Alojz Franc — NK, Stanko Pogorevčnik — KV, Anton Klinc — PK, Lidija Ferik — NK, Anica Letonja — VSS, Stanislav Potočnik — VSS, Jožef Potočnik — SS.

Štefanija Razgoršek — NS, sprejeta za določen čas.

ODŠLI IZ PODJETJA

Andrej Veržun — PK, Miroslav Osojnik — SS, Milan Veronig — PK, Vilfrid Veler — KV, Alojz Tušak — KV, Franc Hudrap — NK, Milan Ovnič — KV, Vili Mori —

Naša upokojenca

Ivan Gerdej, roj. 9. marca 1920, v železarni od 11. marca 1938 s presledki kot brusilec v mehanični delavnici. Inval. upok. 12. septembra 1969

Andrej Veržun, roj. 16. novembra 1913, v železarni od 19. decembra 1950 dalje kot pom. kontrolor v mehanični delavnici. Inval. upok. 1. septembra 1969

KV, Janez Cehner — KV, Ivan Gerdej — VK, Božidar Pejovič — NK, Marjan Štern — PK, Stanko Pisar — KV, Jože Emeršič — KV, Ivan Kogelnik — KV, Rajko Vesničar — PK, Roman Filip — PK, Alojz Čeh — KV, Jože Lojen — KV, Ivan Kričej — KV, Jože Trefalt — KV, Branko Božank — NK, Janez Sterkuš — KV, Bojan Lesjak — KV, Alojz Črešnik — KV, Franc Ropič — PK, Maksimilijan Pešl — SS, Jurij Šuler — SS, Katarina Čebulj — SS, Irena Kurmanšek — NS, Stanimirka Petrovič — SS, Metka Oderlap — dipl. ekonomist, Emil Jeromel — dipl. inž. elektrotehnik, Marjan Suhadolnik — inž. strojništva, Jože Šegel — dipl. inž. metalurgije.

Razlomljeno in vendar zlito — taka je oblika moderne umetnosti